

N:o 25 • 2017

Sukupuu

VÄÄNÄSTEN SUKUPUU

VÄÄNÄSTEN SUKUSEURA RY:N JÄSENLEHTI

Julkaisija

Väänästen Sukuseura ry
Kotikatu 6 E 11
33710 Tampere
www.vaastensukuseura.fi
vaastensukuseura@suomi24.fi

Toimitus

Päätoimittaja:

Pentti Väänänen

Julkaisutoimikunta:

Eeva-Riitta Piispanen, toimitussihteeri
Riitta Mäkinen
Annikki Vuoti

Taitto:

Maria Väänänen

Painopaikka:

Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy, Tampere

ISSN 1797-1780

Sukuseuran hallitus

Esimies:

Pentti Väänänen, Tampere,
040 721 7605

Varaesimies:

Sinikka Aaltonen, Helsinki

Sihtööri/jäsenasiat:

Jukka Väänänen
040 779 9388

Taloudenhoitaja:

Outi Pyymäki
050 344 7616

Hallituksen jäsenet:

Heini Kapanen, Järvenpää
Eeva-Riitta Piispanen, Helsinki
Outi Pyymäki, Tampere
Aki Väänänen, Kuopio
Heikki Väänänen, Kuopio
Jukka Väänänen, Lempäälä
Kalervo Väänänen, Turku
Martti Väänänen, Siilinjärvi
Pentti Väänänen, Oulu

NRO 25 • 2017

4 Esimiehen tervehdys Pentti Väänänen

Että hoijettais sitä leiviskee – Merkillepantavia Väänäsiä

6 Kunniapuheenjohtaja Kyösti Väänänen Riitta Mäkinen
9 Filosofian tohtori Pertti Väänänen, Pentti Väänänen
sukuseuran 13. kunniajäsen
13 Sukuseurojen keskusliiton tunnustus Eeva-Riitta Piispanen
esimies Pentti Väänäselä

Väänästen veistämää ja Väänästä veistettyä

14 Väänästen sukuseuran sukkaneuleohje Jaana Väänänen
16 Näkymätön Väänänen Jope Pitkänen

Kuj jäseniä yhteisen perreen – Sukuseuran nuorta polvea

17 Sukuseura jakoi opiskelijastipendejä
18 Väärät numerot Mikko Kainulainen
21 Kielikurssi Italiassa kesällä 2016 osana opintojani Hertta Väänänen
27 Kevät Lissabonissa Milla Väänänen
30 Motivoivaa opiskelua Lapin yliopiston Kati Kaarlejärvi
sosiaalialan aineopinnoissa
32 Viiden vuoden putki Suomen mestaruuksia Kirsi Mykkänen
400 metriltä
34 Nuorten Väänäs-sukuisten urheilijoiden Kalle Jokio
saavutuksia

Kaet toisistaan niin ne tykkee – Sukuseura kokoontuu yhteen

35 Väänäsen kokoontuivat Turun Liedossa, Eeva-Riitta Piispanen
historiallisessa Vanhalinnan kartanossa
38 Väänästen sukujuhla ja 17. suukokous Tahkolla Pentti Väänänen
46 Tukena heidän elämänkohtaloilleen Riitta Mäkinen
50 Tuula Väänänen - uusi hallituksen jäsen Oulusta
51 Väänästen sukuseura ry 80 vuotta Pentti Väänänen
57 80 vuotta Väänästen kokouksia ja juhlia Riitta Mäkinen
60 Juhlapuhe Väänästen sukuseuran 80-vuotisjuhlassa Kalervo Väänänen
Katajanokan Kasinolla 11.11.2017

ESIMIEHEN TERVEHDYS

Suomi 100 ja sukuseura 80 vuotta

Olemme saaneet viettää harvinaista juhlaa, Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuotta. Suomi on paljon vanhempi, mutta itsenäisiä olemme olleet vasta 100 vuotta. Kallioperämme on maailman vanhimpia. Alppien tapaiset vuoret ovat tasoittuneet tuntureiksi miljardeja vuosia sitten. 1800-luvulla Suomi kuului suurruhtinaskuntana Venäjään. Meillä oli oma koulu- ja postilaitos sekä oma raha ja voimassa Ruotsin vallan aikaiset länsimaiset lait. I maailmansota ja Venäjällä puhjennut vallankumous mahdollistivat Suomen irtautumisen

Venäjästä ja julistautumisen itsenäiseksi 6.12.1917.

Itsenäistyminen johti sotaan kuten niin monta kertaa ennenkin. Se alkoi vapaussotana tai kapinana vuoden 1918 alussa, mutta muuttui lopulta veriseksi sisällissodaksi. Sodasta tulee ensi vuonna kuluneeksi 100 vuotta. Se on maamme historian synkin vaihe. Rauha allekirjoitettiin 14.10.1920 Tartossa Suomen ja Neuvostoliiton välillä.

Väänästen Sukuseura perustettiin 14.11.1937. Toiminta käynnistyi ennakkoluulottomasti ja vireänä,

minkä pysäytti sota-aika. Talvi- ja jatkosota sekä maan jälleenrakentaminen lamauttivat sukuseuran toiminnan parin kymmenen vuoden ajaksi.

Suomella menee hyvin. Olemme länsimainen hyvinvointivaltio ja maailman kärkimaita onnellisuudessa, turvallisuudessa ja koulutuksessa sekä tasa-arvossa. Itsenäisyyden juhlavuosi on lisännyt kansalaisten yhteisöllisyyttä enemmän kuin poliitikkojen äänestäjien suosion kalastelu tai eduskuntateatteri antavat ymmärtää. Suomalaisilla menee paremmin kuin koskaan ennen.

Sukuseurallamme menee myös hyvin. Sukuseuran perustajien ja vastuunkantajien työ on tuottanut hyvää tulosta. Seuran talous on kunnossa, mikä mahdollistaa tarkoituksenmukaisen toiminnan. Tämän vuoden onnistuneita huipputapaamisia olivat vuosikokous Liedon Vanhalinnassa, sukujuhla ja 17. sukukokous Tahkolle sekä 80-vuotisjuhla Katajanokan Kasinolla Helsingissä. Sukututkimukseen ja toimintaan olemme saaneet uusia henkilöitä, joten jatkuvuus on turvattu.

Kansainvälinen tilanne on pysynyt juhlavuoden jännittyneenä. Trumpin valinta Yhdysvaltain presidentiksi on muuttanut johtavaa suurvaltaa ja sen politiikkaa pysyvästi. Pohjois-Korea uhittelee ydinaseella ja Venäjä toimii ennalta arvaamattomasti. Se miehitti Krimin ja perusti tukikohtansa Syyriaan eikä se niistä luovu. EU kipuilee, mitä ei helpota Katalonian itsenäisyysvaatimus. Pakolaiskysymys on ja pysyy pitkään vailla ratkaisua.

Sukuseuran vuosikokous on ensi vuoden päätapahtuma 24. maaliskuuta Tuusulan kulttuurimaisemissa. Kokouskutsu on takakannessa.

Kiitän eri tapahtumien järjestäjiä ja niihin osallistuneita Väänäs-sukuisten hyväksi tehdystä sukuseuratyöstä. Esitän lämpimät kiitokset tämän lehden valmistumisesta julkaisutoimikunnalle ja taittajalle sekä aineistoa toimittaneille henkilöille, jotka vastaavat kirjoitustensa sisällöstä.

Rauhallista Joulua ja onnea vuodelle 2018

Pentti Väänänen
Esimies

Että hoijettais sitä leiviskee – Merkillepantavia Väänäsiä

KUNNIAPUHEENJOHTAJA KYÖSTI VÄÄNÄNEN

Teksti: Riitta Mäkinen

Väänästen sukuseura antoi sukukokouksessaan Tahkolla ainutlaatuisen huomionosoituksen: Kunniajäsen Kyösti Väänänen kutsuttiin kunniapuheenjohtajaksi. Varsinainen puheenjohtaja-aika Kyösti Väänäsellä oli vuodesta 1981 vuoteen 2002.

Nuorehko Kyösti tuli mukaan seuran toimintaan kesällä 1967, kun entinen luokkatoveri Kuopion lyseosta, kapteeni Kalle Väänänen pyysi saarnan pitäjäksi sukukokouksen jumalanpalveluksessa.

Samassa sukukokouksessa historian lehtori ja pappi, sittemmin myös tohtori ja dosentti, valittiin hallituksen varajäseneksi ja seuraavana vuonna varsinaiseksi jäseneksi. Alusta asti Kyösti Väänäsen erityispanos oli sukututkimus.

Suvun jäsenten ja vaiheiden selvittäminen ja näkyviin saattaminen oli ollut koko seuran perustamisen juurisyitä. Sen jälkeen, kun opettaja Anni Väänäsen testamenttivarat olivat jonkin verran kohentaneet seuran

varallisuutta, toiminnalle oli luvassa vankempaa pohjaa. Uusi seura-aktiivi lupautui mahdollisuuksiensa mukaan avittamaan.

Muutaman vuoden päästä, 1970, juuri Kyösti Väänänen selosti sukututkimustilannetta Väänästen sukupuussa nro 6. Samassa niteessä hän kirjoitti Mikkelin seudun Väänäs-asutuksesta; aiemmat selvityksethän koskivat lähinnä vain Pohjois-Savon Väänäsiä. Juuri silloin sukututkimus ei ollut muodissa, mutta Väänäset jatkoivat sitkeästi, vaikka vielä verkkaan. Sukupuun joka niteessä oli jokin Kyösti-tutkijan artikkeli, milloin tietystä sukuhaarasta, milloin henkilöhistoriasta. Näitä artikkeleita kertyi vuosien mittaan 16.

Samaisesta Sukupuun niteestä lähtien Kyösti Väänänen oli julkaisun toimitussihteeri ja esimieheksi tultuaan sen vastaava toimittaja.

Pitkäjänteisen sukututkimuksen Pohjois-Savon Väänästen varhaisvaiheista Kyösti Väänänen käynnisti 1990-luvulla. Raportti valmistui

Kyösti Väänänen

2003 ja tarjosi myös pohjaa jatkotutkimuksille sekä sukuhaaroittaisille kirjahankkeille.

Omat juuret Kyösti Väänäsellä ovat Kusti-isän kotipaikassa Murtolahden Temolla. Kusti Väänänen työskenteli Kuopion lääninhallituksen arkistinhoitajana ja periytti kiinnostusta sukututkimukseen ja historiaan myös 1931 syntyneelle Kyöstille. Tämä valmistui ylioppilaaksi 1950, filosofian kandidaatiksi pääaineena historia 1954, teologian kandidaatiksi 1967 ja lisensiaatiksi 1974. Teologian tohtoriksi hän väitteli 1975 kirkkohistoriassa.

Puolisoksi löytyi naapurin tyttö, lastentarhanopettajaksi valmistunut

Anna-Maria Lyytikäinen ja yhteinen kaunis koti perustettiin Mikkeliin. Kolmilapsinen perhekunta menetti rakkaan äitinsä ja isoäitinsä 2015.

Kyösti Väänäsellä on ollut neljä liittynyttä työuraa: arkistinhoitajan, pedagogin, papin ja tutkijan. Lisäksi hänellä on ollut vastuutehtäviä monissa yhteisöissä, jotka nekin liittyvät keskeisiin kiinnostuksen kohteisiin: suku-, henkilö-, sotilas-, pappis- ja paikallishistoriaan. Kansallisbibliografia luettelee 19 Kyösti Väänäsen kirjaa, lisäksi on lukemattomia artikkeleita aikakaus- ja muissa yhteisjulkaisuissa.

Myöhemmillekin ikävuosille on

Kyösti Väänäselä suotu uurastajan voimat. Vuonna 2011 julkistettiin verkossa hakuteos Turun hiippakunnan papeista vuosilta 1554–1721. (Turun hiippakunnan paimenmuisto; vapaasti käytettävissä.) Hanke oli idean ilmaisemisesta laskien kestänyt liki 80 vuotta, viimeiset 25 vuotta Kyösti Väänäsen työmaana. Hankkeesta kertovassa selostuksessa todetaan, että vastuujärjestön, Kirkkohistoriallisen seuran kiitollisuus kohdistuu ”ennen muita Kyösti Väänäseen, lopullisen hankkeen uupumattomaan ja huolelliseen toteuttajaan”. Kiitollisuuttaan osoitti myös arkkihiippakunta Pyhän Henrikin tunnustuspalkinnolla.

Hiukan vähemmän juhlallinen, vaikka myös arvokas tunnustus oli ”Tatun tuoli” vuonna 2015. Sen

luovutti vuosittaisena palkintona mikkeliäinen Länsi-Savo -lehti. (Tunnustus on todella tuoli, kopio entisen päätoimittajan istuimesta.) Kyösti Väänästä kiitettiin laajasta tuotannosta, josta huomattava osa valaisee Etelä-Savon historiaa. Saman vuoden keväällä oli ilmestynyt tuorein kirja, joka käsittelee Mikkeliä venäläisenä varuskuntakaupunkina.

Väänäs-veteraanien, varsinkin ”suvun vanhimpien” Kallen, Kyöstin ja Assarin ilmaantuminen sukuseuran tilaisuuksiin aina suorastaan kohahduttaa. Vielä täällä, vielä noin voimissaan! Tapaaminen ilahduttaa ja rohkaisee kaikkia.

Kiitos, kunniapuheenjohtaja, sukumme arvostuksesta, esimerkistä, työstä ja tuloksista!

Että hoijettais sitä leiviskee – Merkillepantavia Väänäsiä

FILOSOFIAN TOHTORI PERTTI VÄÄNÄNEN, SUKUSEURAN 13. KUNNIAJÄSEN

Tahkon sukkokous kutsui sukuseuran 13. kunniajäseneksi filosofian tohtori Pertti Väänäsen Keravalta.

Pertti Väänänen on johtanut sukuseuran sukkutkimustoimikuntaa vuodesta 2005 alkaen. Hän on tehnyt dna-tutkimuksia Väänästen eri sukuhaaroista ja esitellyt tuloksia Sukupuussa sekä Väänästen kokouksissa. Pertti Väänäsen ansiosta sukuseuramme sukkutkimus on edennyt pitkän harppauksen. Hän kirjoitti Mauno Väänäsen kanssa kirjan Varpasen Väänästä ja nyt on työn alla oman sukuhaaran kirja Pöljän-Kolmisopen Väänästä.

Pertti Väänänen syntyi 13.3.1942 Helsingissä, mutta muutti Rovaniemelle heti sodan jälkeen 1946, kun isä Ilkka Väänänen nimitettiin Lapin lääninlääkäriksi. Lapsuus rauniokauppalassa kului runsaiden ja jännittävien löytöjen parissa raunioiden keskellä.

Kunniajäsen esittelee itsensä

Lukemaan opin isän anatomiankirjojen avulla jo 5-6 -vuotiaana. Niinpä minut pantiin kansakouluun heti täytettyäni 7 vuotta maaliskuussa 1949.

Pertti Väänänen

Syksyllä koulunkäynti jatkui toisella luokalla ja keväällä 1952 oli edessä pyrkiminen oppikouluun. Rovaniemen kaksoisyhteislyseosta pääsin ylioppilaaksi keväällä 1960. Sitten seurasi muutto Helsinkiin opiskelemaan kemiaa, biokemiaa ja fysiikkaa, tuloksena maisterin paperit alkuvuonna 1968.

Varusmiespalvelun kävin 1965-66 rajavartiostossa Onttolan varuskunnassa, rajakoulussa Immolassa ja RUK-kurssilla 118 Haminassa.

Sissikoulutus sopi minulle hyvin Lapissa asuttujen 14 vuoden aikana oppimieni erätaitojen pohjalta. Viisi vuotta opiskelleena en ollut enää armeijan käyntiin ”liian nuori”, vaan pystyin ottamaan asiat rennosti. Vuonna 1966 lyhennettiin säästösyistä kaikkien varusmiesaikojen kuukaudella niin, että olin ehkä vain pari viikkoa kokelaana, kun sain sotilaspassin ja vänrikkinä kelpoisuuden sissijoukkueen johtajaksi.

Aloitin työelämäni biokemistinä Lääketehdas Orionin mikrobiologisella osastolla. Varsinaiseksi tehtäväkseni tuli kehittää täysin uuden tyyppinen influenssarokote entisen paljon sivureaktioita aiheuttaneen tilalle. Osastolla työskenteli myös virologian professori Antti Vaheri, jonka ajatuksena oli kehittää influenssarokote viruksen pintaproteiineista, subunitteista. Niinpä ryhdyin opiskelemaan virologiaa ja työssä tarvittavia uusia laboratoriotekniikoita. Parin vuoden kuluttua pystyttiin puhdistamaan tarvittavat influenssaviruksen pinta-proteiinit teollisessa mittakaavassa. Apuna oli Orionin mikrobiologisen osaston tehokas ja taitava laborantti Terttu Andersson, joka vihittiin vaimokseni vuonna 1972. Tertun toimiessa työnjohtajana rokotetutannossa, saatiin 1970-luvun alussa valmiiksi ensimmäinen tuotantoerä uutta, erittäin puhdasta influenssarokotetta, joka sai nimen Flupar-vaccin. Rokotteen valmistukseen käytetty influenssavirus kasvatettiin haudotuissa

kananmunissa, joita varten osastolla oli parhaimmillaan 40 000 munan hautomakoneet ja rokotetta valmistui 200 000 annosta vuodessa.

Ryhmäni kehitti myös useita virusdiagnostisia testejä kuten mm. Orivir- ja Rubalex-testit vihurirokon diagnosointiin vuosina 1972-1986. Töiden ohella olin tutkijana Helsingin yliopiston virusopin laitoksella öisin klo 16-02 ja lisäksi viikonloppuisin. Tarkasti työt suunnitteleamalla, Tertun hoitaessa perheen ja hakiessa minut yöllä kotiin, sain ennätysajassa väitöskirjan tehtyä ja väittelin filosofian tohtoriksi 1982. Tieteellisiä, arvostetuimmista kansainvälisissä lehdissä julkaistuja artikkeleita syntyi sinä aikana 30. Helsingin yliopiston dosentiksi virusopin laitokselle minut nimitettiin 1986.

Orionissa siirryin kymmenen vuoden tuotanto-osastolla työskentelyn jälkeen tuotekehitysosastolle ja muutaman vuoden kuluttua vielä markkinointiosastolle. Vuodesta 1990 lähtien olin vientipäällikkönä kohdealueina Kiina, Pohjois-Amerikka, Lähi-Itä ja Etelä-Afrikka. Sinä aikana johdin Kiinassa yhteistyöprojektia, joka suunnitteli ja rakennutti Shanghaihin radioaktiivisia hormonitestejä valmistavan tehtaan, jonka tuotteet laadultaan vastasivat Suomessa tuotettuja. Diagnostisten testien myynnin Suomesta Kiinaan sain kasvamaan usean miljoonan euron tasolle. Eläkkeelle jäin 37 Orion-vuoden jälkeen vuonna 2005.

Musiikkia olen harrastanut jo 8-9-vuotiaasta lähtien ensiksi viulun ja pianon soittona 30-40 vuoden ajan ja nykyisin kuorolauluna eläkeläiskourossa Keravalla.

Isoisäni Oskari Väänänen oli Väänästen sukuseuran ensimmäinen esimies seuran perustamisesta 1937 lähtien. Isäni Ilkka Väänänen oli sukuseuran perustamista suunnittelemaan toimikunnan jäsen ja 1960-luvulla 1. varaesimies. Liityin itsekin sukuseuraan 1960-luvulla, mutta jossain vaiheessa tietoni katosivat ja palasin sukuseuran yhteyteen, kun sihteeri Kalle tai Kalevi kaivoi tietoni esiin ja lähetti maksulapun. Sukututkimusta olen harrastanut runsaat kolmekymmentä vuotta. Koska Väänästä oli jo runsaasti tietoa, aloitin vaimoni vanhempien suvun eli Häkkisten ja Kärkkäisten juvalaisten haarojen selvityksellä. Lähtökohtaisesti Väänästen suvun pitkä historia ja laajat haarat kiinnostivat, mutta alusta alkaen taustalla on myös ollut aikanaan hankitun tutkijakoulutuksen hyödyntäminen, jotta aivot pysyisivät kunnossa eläkevuosina. Siihen sukututkimus sopii erittäin hyvin, varsinkin kun olen kärsivällinen luonteeltani.

Sukuseuran toimintaan ryhdyin aktiivisena, kun Muuruveden sukukokouksessa 2005 muodostettiin sukuseuralle sukututkimustoimikunta SUKTO. Sen puheenjohtajaksi aikanaan valittuna olen voinut auttaa ihmisiä sukututkimuksen johdonmukaiseen tekemiseen ja asioiden

todenperäisyyden tarkistamiseen jo vuosien ajan. Vuonna 2012 sain Sukuseurojen keskusliiton kultaisen ansiomitalin sukuseuratoiminnan hyväksi tehdystä työstä.

Olen myös Suomen Sukututkimuseuran ja Sukuhistoriallisen yhdistyksen jäsen. Muutettuumme Keravalle liityin Keravan seudun sukututkijat ry:n jäseneksi. Yhdistys nimesi minut vuonna 2013 vuoden sukututkijaksi.

Parikymmentä vuotta olen harrastanut sekä kansalaisopistossa että kotona kirjansidontaa ja vanhojen kirjojen korjausta.

Ruumiinkunnosta on pitänyt huolen kesämökki Sammatissa. Jo lapsesta olin viettänyt kesät äitini vanhempien aikanaan Sammatista hankkimalla huvilalla. Nykyisin meillä on siitä erotettuna muutaman hehtaarin metsäpalsta, minne rakensimme 1973 kesämökkimme. Metsänraivaus on hyvää aivotyön vastapainoksi.

Olen osallistunut myös ympäröivän yhteiskunnan elämään mm. Olarin lukion johtokunnan puheenjohtajana 1993-1994 ja Espoon-Vantaan Ammattikorkeakoulun biotekniikan opintolinjan suunnittelutoimikunnan jäsenenä 1990-luvun viimeisinä vuosina.

Liityin Lions-toimintaan LC Espoo/Olarin jäseneksi 1985. Olin klubin sihteerinä 1988-1989 ja presidenttinä 1992-1993. Muutettuumme Keravalle siirryin LC Kerava/Kiven jäseneksi ja olin klubin presidenttinä 2010-2011. Vuonna 2014 LC Kerava/

Sukututkimustoimikunnan puheenjohtaja, kunniajäsen Pertti Väänänen keräsi keväällä 2017 tietoja Pöljän ja Kolmisopen sukuhaarasta tilaisuudessa, joka pidettiin Kolmisopen koululla. Kuvat: Pentti Väänänen

Kivi klubin 40-vuotisjuhlassa minut kutsuttiin klubin kahdeksanneksi Melvin Jones -jäseneksi. Olen ollut Keravan kansalliset seniorit ry:n hallituksessa 2009-2010 ja puheenjohtaja 2010-2012 ja Uudenmaan kansallisen senioripiirin hallituksen jäsen 2009-2012.

Lisäksi olin Keravan palvelutalo-

säätion hallituksen puheenjohtajana 2012-2015 ja Keravan kaupungin tarkastuslautakunnan varajäsen 2013-2016. Nykyisin harrastan lähinnä vapaaehtoista vanhustaloutta mm. tietokoneongelmien ratkaisijana itseäni vanhempien keravalaisien luona.

Perheeni käsittää vaimon, kolme poikaa ja seitsemän lastenlasta.

Että hoijettais sitä leiviskee – Merkilläpantavia Väänäsiä

SUKUSEUROJEN KESKUSLIITON TUNNUSTUS ESIMIES PENTTI VÄÄNÄSELLE

Teksti: Eeva-Riitta Piispanen, kuva: Heikki Aaltonen

Pentti Väänänen on tehnyt ansio-kasta työtä Väänästen sukuseu-ran toiminnan kehittämisessä sen vakaan tulevaisuuden hyväksi. Sukuseurojen keskusliiton arvokkain tunnustus, plaketti, luovutettiin Pentille sukkokouksessa Nilsin Tahkol-la 6.8.2017.

Pentti Väänänen on toiminut sukuseuran esimiehenä vuodesta 2005 alkaen. Hänen poikkeuksellisella aktiivisuudellaan sukuseu-ran toiminta on edistynyt merkittävällä tavalla. Pitkän tauon jälkeen ryhdyttiin mm. julkaisemaan uudelleen Väänästen sukupuu -lehteä. Tämän lisäksi on organisoitu järjestelmällinen sukututkimus, julkaistu

useita kirjoja eri Väänäs-sukuhaa-roista, kehitetty seuran verkkosivuja, jäsenhankintaa ja näkyvyyttä sähköisissä kanavissa.

Pentti Väänäsellä on ollut keskeinen rooli suku- ja vuosikokousten sekä muiden tapahtumien ohjelmien järjestelyissä. Sukuseuran jäsenmäärä on hänen aikanaan yli kaksinkertaistunut nykyiseen 650 jäseneseen.

Sukuseuran toiminnassa ja tapahtumissa mukana olleet ovat huomanneet, että Pentissä yhdistyy kaksi ominaisuutta: upseerin jämakkyys ja savolaisen leppoisuus. Niinpä sukuseuran tapahtumat pysyvät järjestyksessä ja aikataulussa mukavasta tunnelmasta tinkimättä.

Väänästen veistämää ja Väänäsistä veistettyä

VÄÄNÄSTEN SUKUSEURAN SUKKANEULEOHJE

Teksti ja kuva: Jaana Väänänen

Talvella 2017 sukkia neuloessani ja uusia malleja etsiessäni mieleeni juolahti ajatus Väänästen sukuseuran logon muokkaamisesta neulemalliksi. Logon alkuperäistä kuvaa piti pelkistää. Graafinen suunnittelija Maria Väänänen muokkasi logon taitavasti ja onnistuneesti.

Marian laatimaan suunnitelmaan tein muutaman muutoksen ja lisäyksen, jotta kuvion neulominen olisi helpommin toteutettavissa kokonaan kirjoneuletekniikalla. Pitkiä nurjalla sidottavia lankajuoksuja ei ole mallissa montaa.

Kuvan sukissa käytettiin lankoina Viking Nordlys (musta) ja

Austermann Step Classic (keltainen) sekä puikkokokona 2,25.

Ohje:

Luo mustalla 68 silmukkaa ja neulo 12 krs joustinneuletta (2o2n).

Neulo edelleen mustalla 3 krs sileää.

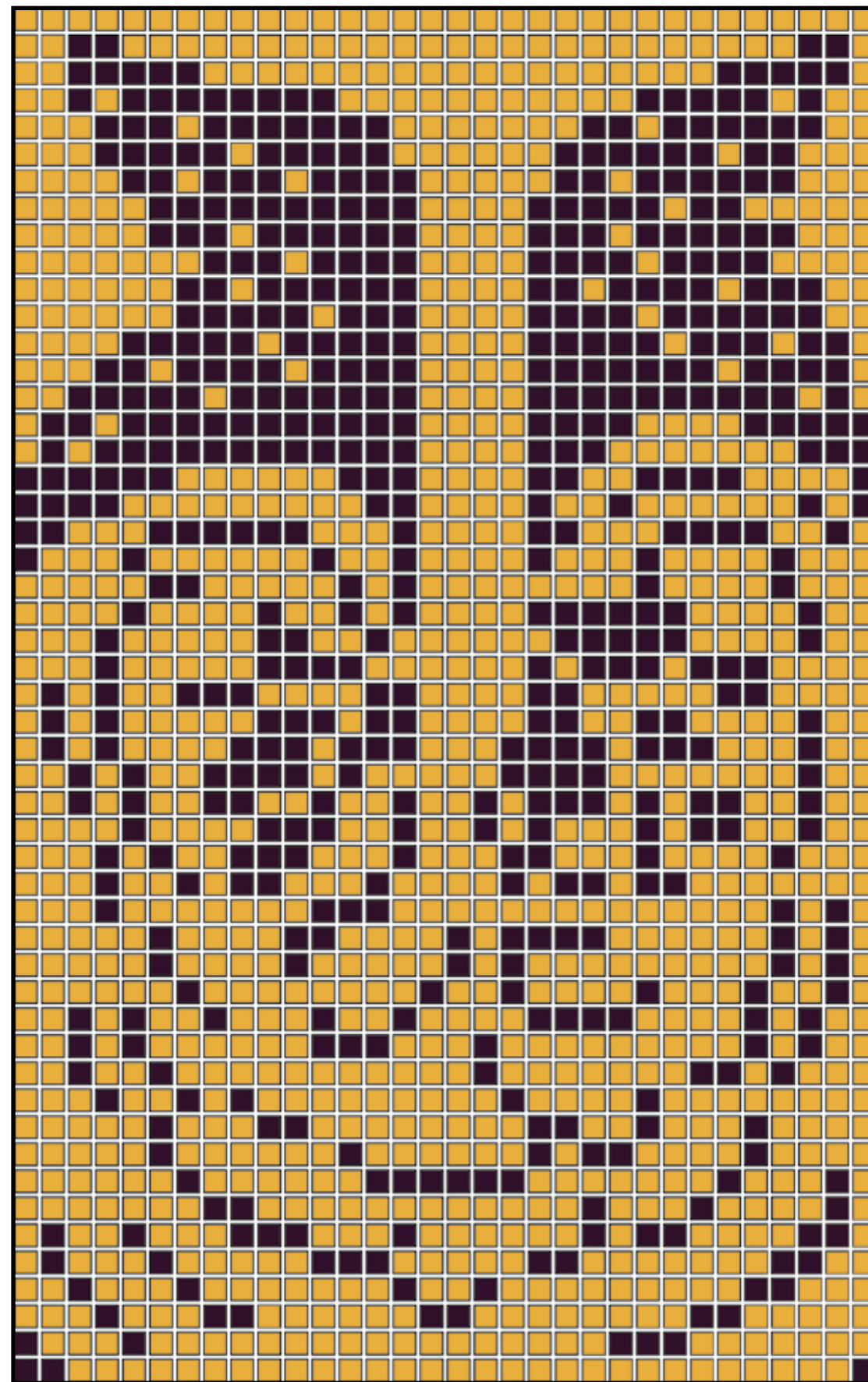
Aloita kuvio. Kuvioiden väliin tulee 2 mustaa silmukkaa.

1. kerros vain keltaisella: Nosta 2 mustaa silmukkaa neulomatta, neulo keltaisella 29 silmukkaa, nosta 5 mustaa silmukkaa neulomatta, neulo keltaisella 29 silmukkaa, nosta 3 mustaa silmukkaa neulomatta. Tällä tavoin ei nurjalle muodostu kohtuuttoman pitkiä lankajuoksuja.

2. kerroksesta alkaen ota musta lanka työhön mukaan ja jatka kaavion mukaan.

HUOM! Logon puu neulotaan sukanvarteen latvasta tyveen! Päätä ennen terän aloittamista, haluatko kuviot sivuille vai eteen ja taakse.

Neulo sukan terä haluamallasi tavalla.

SUKUSEURA JAKOI OPISKELIJASTIPENDEJÄ

Jope Pitkänen

Vuonna 2016 opiskelijastipendit saivat Hanna Linnove, Johanna Ollonen, Miko Rein, Jarmo Väänänen, Milla Väänänen ja Tiina Väänänen.

Vuonna 2017 opiskelijastipendit saivat Ada Kukkonen, Hanne Lappalainen, Petriina Otronen, Emma Valtonen, Anna Väänänen, Mari Väänänen, Peppi Väänänen.

Väänästen sukuseura tukee stipendeillä sukuseuran opiskelijoita

korkeakoulussa, yliopistossa tai ammatilliseen tutkintoon tähtäävässä opilaitoksessa koti- ja ulkomailla sekä korkeamman opinnäytteen suorittamista tai muun yleishyödyllisen tutkinnon tekemistä. Stipendin saaneet opiskelijat esittelevät opinnäytteitään Väänästen sukupuu -lehdessä.

Opiskelijastipendejä voi hakea vuosittain lokakuun 31. päivään mennessä. Stipendien saajat päätetään marras-joulukuussa.

VÄÄRÄT NUMEROT

Teksti: Mikko Kainulainen
Kuva: Martti Kainulainen

Kuvassa stipendin saaja yhdessä opinahjoistaan, Universität Regensburgissa. Taustalla näkyy yliopiston pällekkyvn upeaa brutalistista arkkitehtuuria.

Numerot hallitsevat niin taloutta, tiedettä ja politiikkaa kuin Väänästen sukupuu -lehden sivujakin. Monelle meistä on kuitenkin varsin epäselvää, mitä numerot oikeastaan ovat. Siksi meidän on vaikea ymmärtää yhteiskuntamme prosesseja ja olemusta. Tämän suuntainen, filosofi Alain Badiounkin esittämä ajatus inspiroi minua tutkimaan kasvatustieteen pro gradu -tutkielmasani numeroksitteen kehitystä. Tutkimuksessani tarkastelin sitä, kuinka alakoululaiset oppivat rationaalilukujen joukkoon kuuluvia desimaali- ja murtolukuja.

Rationaaliluvut ovat hyvä esimerkki yllä mainitun ongelman toteutumisesta käytännössä. Useissa aiemmissa tutkimuksissa on todettu niin nuorilla kuin aikuisillakin olevan huomattavia vaikeuksia tämän kolmannelta luokalta asti opetettavan sisällön ymmärtämisessä.

Oppimisen näkökulmasta rationaaliluvut ovatkin haasteellinen aihealue. Voidaan ajatella, että ne vaativat oppijalta niin kutsuttua käsitteellistä muutosta. Tällaisissa oppimisprosesseissa oppilas ei voi muodostaa

uutta käsitystä (rationaaliluvuista) aiemman ksitoksen (kokonaisluvuis-ta) perustalle, sillä nämä kaksi ovat keskenään yhteensovittamattomia. Usein käsitteellistä muutosta vaativa oppiminen onkin hidasta, ja sen prosessissa oppijoille syntyy erilaisia virheellisiä ksitoksia. Rationaalilukujen tapauksessa tällaisesta käy esimerkiksi niin aikuisten kuin lastenkin tapaan soveltaa kokonaislukujen sääntöjä luvun suuruudesta (esim. $1 < 2$) tulkitessa murtolukuja, joissa osoittaja ja nimittäjä toimivat keskenään erilaisten periaatteiden mukaan.

Gradussani analysoin pitkittäisaineistoa 3.-6. luokkalaisten murto- ja desimaalilukuosaamisesta. Yhteensä 251 oppilasta teki testin kolmeen otteeseen vuoden mittaisen ajanjakson aikana. Luokittelin oppilaiden testivastaukset sen mukaan, osoittivatko he rationaalilukujen ymmärrystä vai eivät, ja jos eivät, niin sovelsivatko he kokonaislukujen logiikkaa vastauksiinsa rationaaliluvuista.

Yhdessä erikoistutkija Jake McMullenin kanssa analysoimme oppilaiden vastauksia Latent Class Analysis -menetelmällä, jossa aineistosta

pyritään löytämään piileviä alaryhmiä. Pyrimme löytämään oppilaiden erilaisia tapoja ymmärtää murto- ja desimaalilukuja. Löysimme niitä viisi kappaletta. Tässä joukossa oli muun muassa matemaattisesti oikeiden sääntöjen soveltaminen sekä kokonaislukujen sääntöjen soveltaminen rationaalilukuihin.

Käytimme myös Latent Transition Analysis -menetelmää selvittääksemme, millaisia kehityskulkuja oppilaiden käsityksissä on havaittavissa vuoden aikana. Löysimme useita erilaisia polkuja, joita pitkin oppilaiden numerokäsitteet kehittyivät. Näistä poluista paljastui, että tapa soveltaa kokonaislukujen sääntöjä rationaalilukuihin on syvälle juurtunut ja hitaasti muuttuva.

Analyysistä selvisi myös, etteivät tällaisen käsityksen omaavat oppilaat juurikaan kehity suoraan matemaattisesti oikeaan tapaan ymmärtää rationaaliluvut, vaan ennemminkin johonkin muuhun virheelliseen käsitykseen, joka joillekin toimii eräänlaisena siirtymäkäsityksenä ennen matemaattisesti oikeaa käsitystä.

Löydöksiä voi soveltaa oppimisen ja opettamisen käytäntöön mm. antamalla huomattavaa painoarvoa “väärin vastausten” laadulle. Etenkin

käsitteellistä muutosta vaativassa oppimisessa on ensisijaisen tärkeää kohdistaa katse väriin vastauksiin ja niiden piirteisiin, sillä ne voivat kertoa paljon oppimisprosessin vaiheista. Joskus oikeanlainen väärä vastaus voi olla merkki huomattavasta kehityksestä toivottuun suuntaan.

Tein graduni osana professori Erno Lehtisen johtamaa ja Suomen Akatemian rahoittamaa Cultivating Future Mathematical Minds -projektia, jossa työskentelin myös opintojeni päätyttyä. Yhdessä McMullenin ja Lehtisen kanssa jatkoimme työtä graduni pohjalta, ja kirjoitimme aiheesta tutkimusartikkelin, joka julkaistiin Cognition and Instruction -tiedelehdessä nimellä Early Developmental Trajectories Toward Concepts of Rational Numbers.

Haluan kiittää Väänästen sukuseuraa saamastani stipendistä. Sen turvin kykenin keskittymään huomattavan hyvin gradutyöskentelyyn ja tekemään muutamia tarvittavia kirjahankintoja. Tällä hetkellä työskentelelen Turun yliopiston opettajankoulutuslaitoksella tehden kasvatustieteen väitöskirjaa historiaan ja sen tutkimiseen liittyvän asiantuntijuuden kehittymisestä.

Kuj jäseniä yhteisen perreen – Sukuseuran nuorta polvea

KIELIKURSSI ITALIASSA KESÄLLÄ 2016

OSANA OPINTOJANI

Teksti ja kuvat: Hertta Väänänen

Lähdin satamakaupunki Genovaan, Italiaan, kielikurssille toukokuussa 2016. Genova sijaitsee Luoteis-Italiassa, Ligurian maakunnassa, Ligurian meren ja Apenniinien vuoriston välissä. Kaupungissa on noin 586 700 asukasta ja se on Italian kuudenneksi asutuin kaupunki. Genova oli vuonna 2004 Euroopan kulttuuripääkaupunki, jonka historiaan kuuluvat olennaisena osana merenkulku ja kaupankäynti. Italiassa minulta kysyttiin jatkuvasti, miksi valitsin juuri Genovan kohteekseni. Yksinkertaisesti siksi, etten ollut koskaan

käynyt siellä ja meri sekä vuoret ovat aina kiehtoneet minua.

Ensimmäiset päiväni Genovassa olivat yhtä edestakaisin juoksemista, mikä tietysti on normaalia uudessa ja vieraassa paikassa. En ollut aivan kartalla, enkä tiennyt kuinka paljon aikaa tuli varata millekin matkalle. Onneksi paikalliset ihmiset olivat ystävällisiä ja avuliaita niin kuin myös saksalainen kämppikseni, joka auttoi minua neuvomalla koulureitin ja lähikaupan.

Reissuni kesti nelisen viikkoa, joka on kovin lyhyt aika. Olin arvellut, että aika tulisi menemään nopeasti, mutta

Minä vierailulla Torinossa

se meni vieläkin nopeammin kuin olin kuvitellut. Kuukaudessa ehti tutustua moneen uuteen ihmiseen, mutta suurin osa heistä jäi vain hyvänpäävántutuiksi. Lopulta minulle tärkein ja rakkain ystävä tuli kämppiksestäni, japanilaisesta Yurista.

Genovassa on paljon mäkiä ja ka-peita kujia, minkä vuoksi kävellen tai skootterilla (Vespalla) pääsee liikku-maan parhaiten. Koulumatkani kesti kävellen puolisen tuntia ja esimerkiksi satamaan tai vanhaan kaupunkiin oli samanpituisen matka. Kuukaudessa tulikin käveltyä kiitettävän paljon.

Kielikurssin suoritin Scuola Tri-colore -nimisessä kielikoulussa. Valitsemallani kurssilla opetusta oli viitenä päivänä viikossa. Opiskelijat jaettiin ryhmiin ensimmäisenä päivänä tehdyn kielitaitotestin mukaan. Olin edistyneiden ryhmässä.

Kurssilla käytiin läpi kielioppia ja runsaasti erilaista sanastoa. Kes-kustelimme myös paljon joka päivä.

Kieliopin ja sanaston opetteluun lisäksi tutustuimme Italiaan, italialaisiin ja heidän kulttuuriinsa. Opetuksessa käytettiin kommunikatiivista me-todia, joka toimi mielestäni hyvin. Perjantaisin ryhmät yhdistettiin, jaet-tiin joukkueisiin ja pelasimme italian sanastoa vaativia pelejä. Näin tutus-tuimme hausalla tavalla muiden ryh-mien opiskelijoihin. Kurssi oli antoisa ja keskustelut rohkaisivat puhumaan italiaa ja muistuttivat siitä, että vir-heiden tekeminen ei ole niin vakavaa. Tärkeintä on saada viesti perille ja tulla ymmärretyksi.

Opettajana minulla oli mukava nuori yliopistossa opiskeleva nainen, Martina sekä Davide, rento nuori mies, joka oli jo valmistunut yliopistosta ja opetti englantia italialaisille lapsille. Opettajat vaihtoivat tietyin väliajoin ryhmiä, jotta kenelläkään heistä ei olisi aina saman taitotason ryhmää opetettavana. Martina opetti ensin edistyneiden opiskelijoiden ryhmää ja

Davide puolestaan alkeisryhmää – ja sitten he vaihtoivat ryhmiä. Opettajat olivat nuoria ja – mikä tärkeintä – innostavia. Voin sanoa oppineeni lisää italian kieltä ja nyt kielen puhuminen on huomattavasti sujuvampaa kuin aloittaessani kurssin. Myös maan ja kulttuurin tuntemukseni lisääntyivät huimasti. Saavutin siis tavoitteeni!

Genovassa aika kuluu vauhdilla hämmästellessä vanhaan satamaan saapuneita ulkomaalaisia luksusjahteja, lukuisista jäätelömauista nautiskellen, kapeiden kujien varsilta löytyviä pikkuputiikkeja kiertäen tai matkustaen

Nähtävyys Arco della Vittoria lähellä opiskelija-asuntoamme

lyhyen junamatkan päähän rannalle ihailemaan merta ja ottamaan aurinkoa. Myös museoita on paljon ja esimerkiksi yksi Euroopan tärkeimmistä monumentaalisista hautausmaista, Cimitero di Staglieno, on näkemisen arvoinen. Ihmettelemistä ja kulttuuria suomalaisten silmään riittää jo pelkästään keskustan kaduilla kävellessä tai kahvilassa pistäytyessä.

Vierailin pienten lähikaupunkien lisäksi myös suuressa Torinossa, johon pääsee junalla parissa tunnissa, sekä Cinque Terressä (tarkoittaa kirjaimellisesti viittä maata), joka on viiden kylän ja niitä ympäröivien vuorenrinteiden muodostama kansallispuisto ja UNESCO:n maailmanperintökohde. Cinque Terre on todella upea paikka ja suosittelenkin siellä vierailemista, jos Italiaan matkallaan suuntaa.

Genova ei ole suomalaisille Italian kaupungeista yhtä tuttu kuin vaikkapa Rooma, Firenze, Siena tai Venetsia, mutta olen iloinen, että uskalsin valita sen kohteekseni. Lompakosta tulee pitää hyvää huolta. Parilta opiskelukaverilta valitettavasti varastettiin Genovassa lompakko.

Opin italian kieltä sekä kurssilla että myös asuessani Genovassa, sillä käytin sitä jokapäiväisissä tilanteissa – koulussa, kotona ja vapaa-ajalla. Kielikoulu järjesti opiskelijoille asunon, jonka kuluihin se ei kuitenkaan osallistunut. Kämppekavereina minulla oli aluksi saksalainen nuori mies, joka oli pian lähdössä kotiin. Sitten saapui japanilainen Yuri, jota

minä puolestani autoin pääsemään alkuun uudessa kaupungissa. Lopulta minulla oli kämppeksinä neljä kaukaa tullutta nuorta: yksi japanilainen ja kolme meksikolaista, joten asunnossamme oli väkeä eri puolilta maailmaa. Se oli tietysti mielenkiintoista, mutta aiheutti myös kielimuureja sekä muita kulttuurien erilaisuuteen liittyviä ongelmia ja väärinkäsityksiä – japanilainen ja meksikolainen kulttuuri kun ovat hyvin erilaisia. Euroopan ja pienen Suomen edustajana voin sanoa, että myös suomalainen kulttuuri ja mentaliteetti poikkeavat näistä kulttuureista – etenkin meksikolaisesta.

Myös ikäero oli haaste: meksikolaiset olivat noin 20-vuotiaita, seikkailunhaluisia ja meneviä tapauksia, kun taas japanilainen oli jo lähempänä kolmeakymmentä, hyvin rauhallinen ja kotona viihtyvä. Minä puolestani olin myös iän suhteen siinä heidän välillään. Jokaisella meistä oli oma huone.

Jaoin keittiön, kylpyhuoneen sekä WC:t. Toimin kolmen viikkoa myös epävirallisena tulkkina opiskelijasunnossamme, sillä japanilaisen kielitaito rajoittui lähinnä japaniin ja italiaan, kun taas meksikolaiset osasivat espanjaa ja englantia.

Italiassa asuessa ja matkustaessa tarvitaan ainoastaan kärsivällisyyttä: junat ovat aina myöhässä, eikä ruokakaupassakaan käydä nopeasti, sillä kaikissa paikoissa palvelu on hidasta ja ihmisiä on paljon. Myös siihen on totutteleminen, että lounasaikana suurin osa kaupoista on kiinni.

Italialainen temperamentti eroaa huomattavasti suomalaisesta. Italialaiset ovat suomalaisiin verrattuna yleisesti ottaen kärsimättömämpiä ja tulisempia, tunteet leiskuvat herkästi, kädet heiluvat, puhetahti on nopea ja volyymi korkealla. Eroa on myös esimerkiksi etäisyydessä, joka keskustelevien ihmisten välillä on: suomalaiset haluavat pitää metrin

Piazza di Ferrari, yksi Genovan tunnetuimmista nähtävyyksistä

väliä keskustelukumppaniinsa, kun taas italialaiset tulevat hyvin lähelle. Totesimme kielikurssilla humoristisesti, että oikeastaan kaikki stereotypiat italialaisista pitävät paikkansa.

Olen erittäin kiitollinen Väänästen sukuseuralle siitä, että sain stipendin italian kielikurssia varten. Kurssi sekä matka olivat hyvin antoisia ja opettavaisia. Suosittelen kohdemaan lähtemistä kaikille kielistä kiinnostuneille. Silloin kielen opiskelua on rikastuttamassa ympärillä elävä kulttuuri, jonka avulla kieltä ja kulttuuria oppii eri tavalla kuin

kirjoista lukemalla.

Kansainvälistyminen on nykymaailmassa tärkeää, sillä se avaa silmiä erilaisille kulttuureille, kielille, maille ja ihmisille sekä opettaa ajattelemaan eri tavalla ja ymmärtämään paremmin muita. Pidän sitä myös olennaisena osana opintojani. Uskon palaavani Italiaan, kun siihen on mahdollisuus, sillä sinne jäi pala minua. Maan kauneus, kieli ja kulttuuri vetävät minua yhä puoleensa. Tästä on hyvä jatkaa opiskeluja entistäkin motivoituneempana ja monta uutta oppia rikkaampana.

Minä ja japanilainen ystäväni
sekä kämppikseni Yuri

Kuj jäseniä yhteisen perreen – Sukuseuran nuorta polvea

KEVÄT LISSABONISSA

Teksti: Milla Väänänen

Tekniikan kandidaatti, Tietojohtaminen, Tampereen teknillinen yliopisto. Vaihto-opiskelu Lissabonissa, Lisbon school of economic and management, 2-6/2017

Keväällä 2016 hyväksymiskirje Lissabonin kauppatieteellisestä tupsahti sähköpostiini. Tästä lähti yli puolen vuoden odotusaika, sillä vaihtoon lähtö oli ajoitettu keväälle 2017. Vaihto-opiskelun rahoittamiseksi sain Väänästen sukuseuran stipendin, mikä mahdollisti mukavan asumisen sekä matkustelun vaihtopöytäkirjaan aikana.

Lähdin Lissaboniin valmiina vain lennot ja majoitus ensimmäiselle

viidelle yölle. Paikan päällä odotinkin raastava asunnon metsästys. Tuska kuitenkin kannatti, sillä ehdin tutustua alueisiin ja löysin itselleni loistavalta sijainnilla olevan kauniin asunnon. Vuokrat Lissabonissa ovat talouden elpymisen myötä räjähtäneet käsiin, vaikka talokanta on vanhaa ja huonokuntoista. Näin ollen huone 8 hengen asunnossa, keskeiseltä paikalta ja melko uudesta asunnosta kustansi 420e/kk. Ja tämä oli löytö.

Kämppikseni olivat Kiinasta, Ranskasta, Englannista, Venäjältä ja Espanjasta, minkä ansiosta pääsin kotioiloissa tutustumaan laajasti täysin erilaisiin kulttuureihin. Koulussa tutuksi tulivat lisäksi vielä Hollannin,

Lissabonin lähellä on upeita rantoja,
paikoin niille pääsy vaati vähän patikointia

Kroatian, Saksan ja pohjoismaiden kulttuurit. Erityisen mieluisaa oli huomata, että välttävällä ruotsillanikin pystyin seuraamaan ruotsalaisten keskustelua.

4,5 kuukauden vaihto-opiskelun aikana suoritin lopulta neljä kurssia: Human Resource management (henkilöstöjohtaminen), International Organizations (kansainväliset organisaatiot), Strategic Management (strateginen johtaminen) sekä Economic and Business Information Analysis (talousdatan analysointi). Koska opiskelen teknillisessä yliopistossa Suomessa, kurssit olivat melko perustasoa, sillä pohjaa kauppatieteiden opiskelulle oli vain vähän. Opiskelu perinteisemmän johtamisen ja talouden puolella oli mielenkiintoista ja laajensi omia tietojohtamisen opintojani mukavasti. Kaikki kurssit sisälsivät jonkin ryhmätyön, tentin sekä joitain itsenäisiä suorituksia. Tekemistä oli kuitenkin Suomeen verrattuna varsin

Obidosin suklaafestivaalit olivat yksi päiväkohteeni

vähän, joten aikaa jäi muuhunkin.

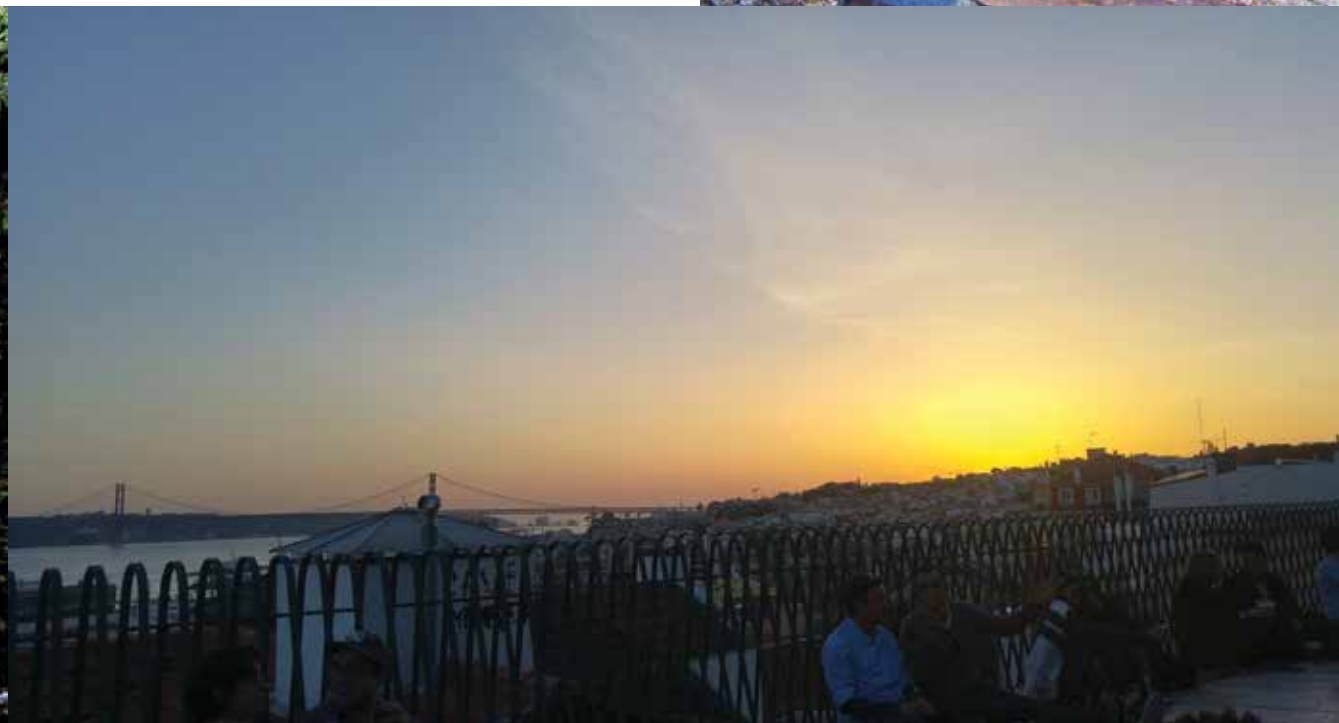
Oli jo alusta alkaen selvää, että haluan matkustella vaihtoni aikana. Kävin useissa päiväkohteissa kuten Berlengan saarella, joka on työntynyt Amerikan mantereelta Euroopan puolelle ja on siksi biosfäärinsä takia ainutlaatuinen, suojeltu kohde. Kävin myös Azoreilla ihailemassa saaren monimuotoisuutta ja patikoimassa vesiputouksille sekä luonnon kuumille lähteille. Toukokuun lopulla vierailin myös naapurimaassa Espanjassa ja vietin pitkän viikonlopun kiireisessä Madridissa. Kaikki kohteet olivat itselleni täysin uusia ja tekivät sanatomaksi ainutlaatuisuudellaan. Kävin

myös piipahtamassa vapun vietossa Tampereella, teekkari kun olen.

Lissabonin kevään jälkeen voin sanoa olevani viisaampi, ymmärtäväisempi ja ”sietävämpi” erilaisuutta kohtaan (aikataulukäsitys ja organisoituneisuus ovat eri luokkaa Portugalissa kuin Suomessa...). Opin valtavasti kulttuurieroista, mutta ennen kaikkea opin, että ihmiset ovat loppujen lopuksi aika samanlaisia. Oli henkilön tausta mikä tahansa, he kaipaavat melko samoja asioita: tulla ymmärretyksi, saada toteuttaa itseään ja kokea uutta.

Lisäksi matkaan tarttui kielitaitona turistiportugali sekä parempi korva ymmärtää englantia mitä erilaisimmilla aksenteilla. Surfilaudan päällekin onnistuin nousemaan.

Kiitos, Väänästen sukuseura, vielä kerran stipendistä. Syksyllä palaan koulun penkille lopettelemaan tutkintoani ja uusiin seikkailuihin. Suomessa tai muualla.

MOTIVOIVAA OPISKELUA LAPIN YLIOPISTON SOSIAALIALAN AINEOPINNOISSA

Teksti: Kati Kaarlejärvi, projektipäällikkö, Vuolle Setlementti, Radinet-hanke

Olen työskennellyt yli 15 vuotta rikostaustaisten henkilöiden kuntoutuksen ja rangaistusten parissa. Ensimmäiset 12 vuotta työskentelin valtiolla ja nyt reilut neljä vuotta oululaisen järjestön, Vuolle Setlementin, Radinet-hankkeessa. Radikalisoituminen ja väkivaltaiset ääriliikkeet ovat olleet viime aikojen valitettava puheenaihe.

Vuoden 2016 alusta Vuolle Setlementillä aloitettiin Radinet-hanke, jonka avulla Suomeen on luotu radikalisoitumisen haasteisiin Exit-toimintamalli. Tiivistettynä Exit-malli tarkoittaa sitä, että henkilöitä, jotka haluavat irtaantua väkivaltaisista ääriliikkeistä, tuetaan järjestölähtöisellä ja ammattitaitoisella työllä. Tuki tarkoittaa käytännössä mahdollisuutta keskustella ammattilaisten, kokemusasiantuntijoiden ja tulevaisuudessa myös mentoreiden kanssa. Tuki tarkoittaa myös

käytännön apua asunnon, työn tai vaikkapa toimeentulon hankkimisessa. Irtaantumiseen voivat Radinetin henkilöstön lisäksi antaa tukea ja apua myös väkivaltatyön järjestöt, vapaaehtoiset, kokemusasiantuntijat, monikulttuuriset järjestöt, viranomaiset tai moskeijat. Työlle on ollut helppo saada yhteistyökumppaneita.

Radinetin taustalta löytyy jo 10 vuotta Suomessa tehtyä väkivaltatyötä, Euroopan Komission ylläpitämän RAN-Exit -verkoston kautta saatuja hyviä käytäntöjä, laaja-alaisen ohjausryhmän asiantuntemusta ja käytännön työn kautta luotuja oivalluksia. Radinetin tarkoituksena on löytää yksilöllisesti keinoja, joilla ihmisiä voitaisiin auttaa irrottautumaan väkivaltaisesta ääriajattelusta tai toiminnasta sekä tulemaan osaksi yhteiskuntaa. Asiakastyö perustuu vapaaehtoisuudelle ja luottamuksellisuudelle.

Radinetin tavoitteena on järjestöjen toteuttaman auttamistyön avulla luoda turvallisempaa yhteiskuntaa.

Elämänmuutos on mahdollista ja sitä tapahtuu. Yksilö voi esimerkiksi pettyä väkivaltaisen äärijärjestön toimintaan, ideologia ei tuokaan sitä utopistista maailmaa, jonka se on luvannut tai henkilö vain väsyy toimintaan. Yksilön elämässä voi tapahtua myös jokin positiivinen muutos, kuten vanhemmuus, joka voi laukaista halun pyrkiä muuttamaan elämää ja ottamaan etäisyyttä väkivaltaiseen ääri-
liikkeeseen tai rikolliseen toimintaan.

Miksi pelkkä rangaistus ei riitä? Yhteiskunnalta pelkkä rangaistus ei riitä, koska pisimmänkin rangaistuksen jälkeen vapaudutaan tähän samaan yhteiskuntaan, jossa me kaikki elämme. Meidän on pakko yhteisesti etsiä keinoja, jonka kautta saamme myös joskus yhteiskuntaa vastaan

toimineita liittymään positiivisella tavalla takaisin yhteiskuntaan.

Tämän vuoksi haluan työskennellä sosiaalialalla ja kehittää itseäni myös opiskellen. Siihen sain sukuseuralta stipendin ja olen käyttänyt sen Lapin yliopiston sosiaalityön aineopintoihin. Haluan kiittää sukuseuraa saamastani tuesta.

VIIDEN VUODEN PUTKI SUOMEN MESTARUUKSIA 400 METRILTÄ

Kirsi Mykkänen s. 7.2.1978 Kuopiossa. Kirsi kuuluu Reittiön sukuhaaraan isovanhempinaan Puavo ja Rispo Väänänen.

Kirsin yleisurheiluharrastus alkoi 9-vuotiaana Kuopion NMKY:n yleisurheilukoulussa. Harjoitusten määrä kasvoi vähitellen ja monipuolisesta lajivalikoimasta

pikajuoksu ja sivulajina pituushyppy olivat selkeästi mieluisia. Nuoruusvuosien tuloksista ehkä parhain on 15-vuotiaana saavutettu 100 m:n tulos 12:54. Samoina aikoina Kirsi juoksi myös 300 m:n kilpailuja saavuttaen niissä hyvää menestystä. Tunne siitä, että pidemmät pikajuoksumatkat ovat hänen oma juttunsa,

vahvistui. Tavoitteelliseen harjoitteluun tuli vähän tuon jälkeen taukoa.

Opiskelun myötä asuinpaikaksi vaihtui vuoden 2000 syksyllä Jyväskylään ja siellä juoksuharjoittelu alkoi uudestaan. Vuonna 2002 kilpailut tulivat mukaan kesän ohjelmaan. Kalevan Kisojen tulosrajan rikkoutuessa Kirsi oli mukana ensimmäisen kerran Joensuun kisoissa ollen finaalin seitsemäs ajalla 57:45. Siitä kesästä alkaen 400 m:n juoksuharjoittelu jatkui yhä tarkemmin ja säännönmukaisemmin. Kesä 2003 näytti onnistuneen harjoittelun tulokset ja parhaana saavutuksena oli 400 m:n Suomen mestaruus Helsingin Kalevan Kisoissa. Aika painui tuona kesänä jo lähelle 54 sekuntia. Kesän lopussa Kirsi oli mukana ensimmäisessä Suomi-Ruotsi maaottelussa 400 m:llä ja pitkässä viestissä.

Vuosi 2004 oli merkittävä vuosi. Talven harjoittelu oli jälleen onnistunut ilman suuria vaikeuksia ja vauhti näytti parantuvan jo alkukesästä lähtien. Vaasan Kalevan Kisojen finaaliin heinäkuun lopussa juostu ennätysaika 52:27 alitti jo Ateenan olympialaisten B-ajan ja sitä myöten

yllättävä olympiaedustus toteutui. Olympialaisissa tuli kelpo suoritus alkuerissä uran toiseksi parhaalla ajalla.

Seuraavana kesänä Helsingissä pidettiin MM-kilpailut. Kirsin kesän tulokset oikeuttivat jälleen mukaan kauden huipputapahtumaan. Alkuerää pidemmälle ei vauhti riittänyt, mutta aiemmin kesällä Kalevan Kisoissa juostu tuplamestaruus 200 m:n ja 400 m:n juoksuista ja 200 m:n ennätys 23:53 tekivät kesästä onnistuneen. Syksyn maaottelussa oli hieno nähdä onnistunut ratakiekkotauksen taistelu Ruotsin naisista vastaan.

Seuraavina kesinä 2006 ja 2007 Kirsi juoksi Suomen mestaruudet 400 m:llä. Mukanaolo vuoden 2006 EM-kisoissa Göteborgissa tarkoitti, että kaikki merkittävät arvokisat on uralla käyty. Kalevan Kisoista tuli viisi peräkkäistä mestaruutta 400 m:llä, kaksi mestaruutta 200 m:llä ja muita mitalisijoja. Opiskelu Jyväskylän yliopistossa harjoittelun ohella päättyi yhteiskuntatieteiden maisteriksi valmistumiseen vuonna 2008 ja sen myötä oli aika siirtyä työelämään ja jättää kilpaurheilu.

Kuj jäseniä yhteisen perreen – Sukuseuran nuorta polvea

NUORTEN VÄÄNÄS-SUKUISTEN URHEILIJOIDEN SAAVUTUKSIA

Teksti: Kalle Jokio

Juhani Jokio koulujen MM-kisoissa Kroatianssa

Juhani Jokio (s. 2000) pelaa koripalloa A-junioreiden SM- ja EYBL-sarjaa Helsinki Rocks -joukkueessa, Hyvinkään Pontevan miesten 1B-divisioonassa. Hän on voittanut C-pojissa SM-hopeaa, B-pojissa SM-pronssia Warti Basket -joukkueessa ja A-pojissa SM-hopeaa Helsinki Rocks -joukkueessa. Lisäksi hän pelasi Mäkelänrinteen lukion joukkueessa koulujen MM-kisoissa Kroatian Porecissa keväällä 2017 saavuttaen pronssimitalin.

Juhani on pelannut neljä kautta EYBL:n (European Youth Basketball League) korkeimmalla sarjatasolla. Sieltä on kotiin tuomisina ollut puolen tusinaa All Star -palkintoja.

Näiden nuorten urheilijoiden isoisä oli Aarno Väänänen.

Eino Jokio (s. 1997) pelaa käsipalloa Helsinki Atlaksessa. Hän siirtyi jalkapallosta käsipalloon 12-vuotiaana ja pelasi ensin Helsinki Giantsissa, joka myöhemmin yhdistyi HIFK:hon. 16-vuotiaana hän pääsi pelaamaan HIFK:n miesten joukkueessa SM-liigassa ja teki kevään pudotuspeleissä kolme maalia. Tällä hetkellä Eino suorittaa asevelvollisuuttaan Rannikkolaivastossa.

Marjut Jokio (s. 1995) on pelannut jalkapalloa Puotinkylän Valtissa, jossa parhain saavutus oli Helsinki Cupin hopea.

Kaet toisistaan niin ne tykkee – Sukuseura kokoontuu yhteen

VÄÄNÄSET KOKOONTUIVAT TURUN LIEDOSSA, HISTORIAALLISESSA VANHALINNAN KARTANOSSA

Teksti: Eeva-Riitta Piispanen

Vanhalinna sijaitsee Linnavuoren kartanomiljöössä Aurajoen ja Hämeen Härkätien varrella, noin 10 minuutin ajomatkan päässä Turun keskustasta.

Linnavuori on historiallinen muinaislinna, esineistöä on löytynyt kivi- ja rautakaudelta asti. Vanhalinna on nykyisin Turun yliopistosäätiön omistama museo. Johtaja Hannele Lehtonen kertoi kokousväelle kartanon värikkästä historiasta.

Vanhalinnan kartanon nykyinen päärakennus on uusklassista tyyliä ja valmistunut vuonna 1930. Kartanossa on pysyviä näyttelyitä, mm. viimeisten yksityisten omistajien Mauno ja Ester Vanhalinnan kotimuseo. Työn alla on mm. arkeologien perusnäyttely.

Turun yliopiston mielenkiintoisesta historiasta sukukokousväelle kertoi yliopiston rehtori ja sukuseuran hallituksen jäsen Kalervo Väänänen. Turun yliopisto on ”Vapaan kansan lahja vapaalle tietelle” eli kansalaisten perustama. Varat Turun suomalaisen yliopiston perustamiseksi hankittiin

Vuosikokous pidettiin Liedon Vanhalinnan kartanon entisessä navettarakennuksessa, josta Turun yliopistosäätiö on kunnostanut juhla- ja kokoustilan.

kansalaiskeräyksellä. Yliopisto sai lahjoituksia runsaasti mm. Kuopion seudulta. Yliopisto toimi ensin yksityisenä ja valtiollistettiin vuonna 1974.

Turun yliopiston rehtori Kalervo Väänänen kertoi Turun akateemisesta historiasta

Nykyisin Turun yliopistossa opiskelee n. 20 tuhatta opiskelijaa ja se on Suomen toiseksi suurin yliopisto.

Vuosikokous 1.4.2017 Vanhalinnassa

Sukuseuran vuosikokouksen avasi esimies Pentti Väänänen. Puheenjohtajaksi valittiin Raimo Väänänen ja sihteerinä toimi Jukka Väänänen. Kokouksessa käytiin läpi sääntömääräiset asiat: toimintakertomus, tilinpäätös, toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Vuosikokous päätti seuraavista sääntömuutoksista: yhdistyslain sallimasta mahdollisuudesta etäosallistumiseen hallituksen ja toimikuntien kokouksissa, kunnia-puheenjohtajan valitsemisesta, seuran kokouksista ilmoittamisesta ja hallituksen toimikaudesta.

Sukututkimustoimikunnan puheenjohtaja Pertti Väänänen kertoi FM Ari Kolehmainen tutkimuksista ja jatkotyöstä koskien Kehvon, Hamulan,

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Raimo Väänänen ja sihteerinä toimi Jukka Väänänen

Väänälänrannan ja Kurolanlahden alueen sukuhaaroja. Vuosikokoukseen osallistui n. 40 Väänäs-sukuista henkilöä, joista kaikki eivät ole löytäneet omaa sukuhaaraansa. Monet sukuhaarat ovat julkaisseet viime vuosina sukukirjan ja kuulimme, että seuraava kirja on ilmestymässä Pöljän sukuhaarasta.

Pertti Väänänen selvitti myös, mitä uutta tietoa on saatu vuosina 2010-2016 tehdyistä Y-DNA-testeistä. Sukututkimustoimikunta on päässyt näiden tutkimusten avulla yhä pidemmälle Väänästen alkujuurissa ja yksi mahdollisuus on, että yhteinen esi-isä olisi asunut n. 1800 vuotta sitten josain Laatokan itäpuolella.

Vuosikokoukseen osallistui nelisenkymmentä Väänäs-sukuista henkilöä, joista osa etsii omaa sukuhaaraansa

Vuosikokouksen yhteydessä onniteltiin varaesimies Sinikka Aaltosta ja sukututkimustoimikunnan puheenjohtaja Pertti Väänästä merkkipäivien johdosta

Kaet toisistaan niin ne tykkee – Sukuseura kokoontuu yhteen

VÄÄNÄSTEN SUKUJUHLA JA 17. SUKUKOKOUS TAHKOLLA

Teksti: Pentti Väänänen

Kuvat: Pentti Väänänen, Riitta Väänänen, Sinikka Aaltonen, Martti Kainulainen

Väänästen sukujuhla ja sukuseuran 17. sukkokous pidettiin 5.-6.8.2017 Tahkolla Nilsissä. Onnistuneena kokouspaikkana toimi Golden Resort. Lauantaina peräti 230 Väänäs-sukuista jalkautui juurilleen Kehvolla, Hamulassa, Kolmisopella ja Reittiöllä tai tutustui Aholansaareen ja Nilsään. Liikennöitsijä Väänäsen kolmen linja-auton lisäksi tarvittiin kaksi Linja-autoliike E. Ahosen busia kuljettamaan sukkokousväkeä valittuihin retkipaikkoihin. Illan kruunasti Nilsian harrastajateatterin

esittämä näytelmä *Votkaturisit* Simolan kesäteatterissa.

Sunnuntaiaamun aloitimme perinteisesti messulla Nilsian kirkossa. Sitä seurasi juhlaounas Golden Resort -ravintolassa Tahkolla.

Päiväjuhlassa sukuseuran kuniajäseneksi valittu keravalainen Pertti Väänänen esitelmöi DNA-sukututkimuksen tuloksista. Hän kertoi, mistä Väänäset ovat tulleet ja miten he levittäytyivät Mikkelin seudulta pohjoiseen. Väänäsiä asui jo 1500-luvulla Kuopionniemellä, Kehvolla ja

Jännevirralla.

Kuopion tuntumassa olevista Väänästen maatioista tehtiin alkukokouksen aikana videofilmi, jota esitettiin sukkokouksessa.

Sukuseuran historian kirjoittaja Riitta Väänänen kertoi puheessaan seuran vaiheista 80 vuoden aikana.

Teologian tohtori Kyösti Väänänen Mikkelistä kutsuttiin sukuseuran ensimmäiseksi kunniapuheenjohtajaksi. Hän lähetti sankarihaudoille seppelation, jossa olivat kunniajäsenet Assar Väänänen Oulusta, Kalevi Väänänen Tampereelta ja Pekka Väänänen Siilinjärveltä. Siilinjärveläinen Erkki Väänänen lauloi tyttärensä Marjutan säestyksellä. Vaikuttavasti esitetty *Veteraanin iltahuuto* kosketti yleisöä ja laulun aikana seppelation poistui.

Sukuseurojen Keskusliiton pronssiset ansiomitalit luovutettiin Antti Eskeliselle Kuopiosta, Marja-Leena

Ketolalle Turusta ja Lea Väänäselä Hyvinkäältä.

Nilsian Pussihousukerho esiintyi ja 90-vuotias kunniajäsen Kalle Väänänen Lahdesta toi kunniajäsenen tervehdyksen. Kuopion kaupungin

hallituksen jäsen Nelli Berg-Väänänen toi kaupungin tervehdyksen. Juhla päättyi perinteiseen tapaan *Savolaisen lauluun*.

Sukuseuran esimiehenä jatkaa Pentti Väänänen. Sukukokouksessa varaesimieheksi valittiin Eeva-Riitta Piispanen Helsingistä. Hallitukseen tulivat Sinikka Aaltonen Helsingistä, Kalervo Väänänen Turusta, Heini Kapanen Järvenpäästä, Jukka Väänänen Lempäälästä, Outi Pyymäki Tampereelta, Heikki Väänänen ja Aki Väänänen Kuopiosta, Martti Väänänen Siilinjärveltä sekä uutena jäsenenä Tuula Anttila Oulusta.

Keravalainen Pertti Väänänen esitelmöi DNA-sukututkimuksen tuloksista

Siilinjärveläinen Erkki Väänänen lauloi tyttärensä Marjutin säestyksellä

Seppelartiossa kunniajäsenet Assar Väänänen Oulusta, Kalevi Väänänen Tampereelta ja Pekka Väänänen Siilinjärveltä

Pentti Väänänen esiintyi sekä pussihousukerholaisena että Votkaturistit-näytelmässä

Kuopion kaupungin hallituksen jäsen Nelli Berg-Väänänen toi kaupungin tervehdyksen

Kalle Väänänen Lahdesta toi kunniajäsenen tervehdyksen

Nilsin Pussihousukerho

TUKENA HEIDÄN ELÄMÄNKOHTALOILLEEN

Riitta Mäkinen Nilsin Tahkolla 6.8.2017

Järjestötoiminta on laji, jossa jännittävästi eletään suurissa kuvioissa, Suomen historian vaiheissa, mutta samalla pienten, aika tavallisten ihmisten ideat, tekemiset ja tekemättä jättämisetkin vaikuttavat suuntaan ja toiseen.

Väänästen sukuseura on erinomainen esimerkki sekä suurista aalloista että yksittäisistä aloitteista ja vastuun ottamisista.

Kun seura perustettiin 1930-luvun jälkipuoliskolla, Suomi eli taloudellista nousuaikaa, ja myös aikaa, jolloin ns. tavallinen kansa pääsi oikeuksiinsa. Juuri helmikuussa 1937 maahan oli valittu talonpoikaishallitus. Kyösti Kallion kouluja käymättömyys kyllä kauhistutti herrasväkiä. Perään muodostettiin Cajanderin hallitus, jossa oli myös työväen edustus.

Samoina aikoina perustettiin Suomen Kulttuurirahasto, tueksi suomenkieliselle hengenviljelylle; ruotsinkielisiä varten oli jo runsaasti taiteita ja tutkimusta rahoitettavia säätiöitä. Perustettiin myös Talonpoikaishallituksen tutkimuskeskus, tukemaan vanhan maalaishallituksen tutkimista ja uuden kehittelyä.

Se, että konsuli Ilmari Väänänen ja hänen sukulaisensa, nuori Jorma Väänänen, ideoivat suomenkieliselle savolaissuvulle sukuseuraa jo edellisvuonna 1936, sopi hyvin kuvaan. Ilmari oli oppinut mies ja liikkui diplomaattipiireissä, missä vauraskaan talonpoikaishallitus ei ollut kovin tavallista. Jorma Väänänen puolestaan oli nuori musiikinopettaja ja tutkija, jota sukutausta kiinnosti. Muut sukututkijat, jotka istuivat Valtionarkiston tutkijapöytien ääressä, olivat parhaasta päästään aatelisia. Mutta löytyihän Väänästäkin oppineita ja muita ansioituneita!

Seuran perustamiskokous pidettiin marraskuussa 1937, ei suinkaan Savossa, vaan Helsingissä. Perustajien kantajajoukko oli nuoria maistereita ja pääkaupungissa pärjänneitä yrittäjiä. Heistäkin moni toimi piireissä, joissa muut tulivat vanhoista sivistys- tai porvarissuvuista. Kaiken kaikkiaan voi päätellä, että Väänästen sukuseura perustettiin silloisessa yhteiskunnassa vahvoilla olevassa Arvon mekin ansaitsemme -hengessä.

Seura järjesti muutamia väkiryhmiä ja onnistuneita tilaisuuksia,

kuten suuren sukkokokouksen Kuopiossa kesällä 1939. Se pidettiin Puijolla, uudessa matkailukeskuksessa ja toisena päivänä retkeiltiin Haapalahteen. – Ne jotka tämän kokoontumisen yhteydessä retkeilivät Kehvon suuntaan, kävivät samoilla pihalla.

Sitten iski sota. Vaikka olisi ollut kuinka innokas yksilö, kansan selviäminen oli se, mihin piti panostaa, ja yhdistysharrastukset, jotka eivät suoraan palvelleet sitä asiaa, saivat väistyä. Meidän seuran vastuunkantajat kuitenkin koettivat huolehtia, että sukututkimusaineistot säästyivät pommituksilta.

Sota loppui aikanaan ja suomalaisessa yhteiskunnassa alkoi aivan hirmuinen järjestö- ja kansalaisaktiivisuusbuumi. Etujärjestöt, puolueet ja muut järjestöt kasvattivat jäsenmääriään käyrät ylöspäin sojottaen. Myös Väänästen sukuseurassa innostuttiin vilkkaisiin kokouksiin ja juhliin. Innostuttiin myös julkaisemaan omaa lehteä, Väänästen sukupuuta, Suomen ensimmäistä sukuseuralehteä. Sen kanssa kävi kuitenkin parin vuoden sisällä nolosti. Tilaus- ja jäsenmaksut eivät riittäneet kattamaan painolaskuja. Kiusallinen tilanne lamautti koko sukuseuran melkein kahdeksi vuosikymmeneksi.

Kumma kyllä, tämän hiljaisuuden aikana, vuonna 1959, yksi henkilö, eräs varhaisimmista jäsenistä, Vehmersalmella toiminut kansakoulunopettaja Anni Väänänen laati testamentin, jossa Väänästen sukuseura oli merkittävä

edunsaaja. Olikohan Annilta jäänyt huomaamatta, ettei seura toiminut? Vai luottiko hän silti tulevaisuuteen? Toivottavasti Anni Väänänen ehti viimeisinä elinvuosinaan havaita, että Väänästen sukuseura heräsi uudelleen henkiin 1964.

Sen enempää nukahtamista kuin heräämistä ei selitä mikään laajempi yhteiskunnan trendi. Kun seura nukui Ruususen unta, muut suvut alkoivat kilvan perustaa seuroja. 1964 taas lähestyttiin yhteiskunnan niitä vuosia, jolloin perinteistä ei juuri piitattu.

Sukuseuran elvytys voidaan laskea yhden nuoren miehen ansioksi, vaikka tietenkään hänkään ei voinut sitä tehdä yksin. Tämä aloitteentekijä oli Kalle Väänänen, nyt yhdeksänkymppinen kunniajäsenemme. Kesällä 1964 pidettiin innostuneessa hengessä elvytyskokous Muuruveden Murtolahdessa.

Seura alkoi toimia, mutta sittenkin aika verkkaisesti. Pientä rohkaisua saattoi tulla siitä, että Anni Väänäsen testamentti tuli toimeenpantavaksi 1966. Lähivuosina siitä kuitenkin oli oikeastaan melkein yhtä paljon harmia kuin hyötyä. Verotus vielä aika pienistä tuotoista nimittäin oli kovin ankaraa ja verovalitukset kuuluivat johtoportaan vuosittaisiin velvollisuuksiin (eikä tämä velvollisuus ole lakannut). Mutta tapahtui seuraavina vuosikymmeninä muutakin, varsinkin pidettiin ohjelmallisia lämminhenkisiä sukujuhlia. Välillä oli kyllä vuosia, jolloin toiminta oli hyvin niukkaa.

Monenlaisia vastuunkantajia tarvitaan ja löytyy järjestötyössä. On johtajatyyppejä. On niitä, jotka eivät itse oikein ehdi mukaan, mutta huolehtivat, ihan takavasemmalla siitä, että joku paremmin kerkeävä lupautuu. Varsinkin on niitä aika tavallisia ihmisiä, jotka tulevat tavalliseen kokoukseen ja ovat valmiita hoitamaan sen tai sen tehtävän, ja sitten tosiaan hoitavat sen hyvin. Jotkut järjestävät jäsenrekisterin tai laittavat sen atk:lle tai perustavat kotisivut. Tai keräävät tietopohjaa sukututkimukselle ja soittelevat muistutussoittoja pitkin poikin maakuntaa saadakseen sukuhaarakirjan tiedot kuntoon. Joku hoitaa Väänästen sukupuun uusimman niteen kokoon ja painoon. On niitä, jotka osaavat pitää tilit järjestyksessä ja ymmärtävät arvopaperikauppojen päälle. Ja niitä, jotka organisoivat hauskoja ja tunnelmallisia sukutapaamisia tai musisoivat niissä tai päivystävät myyntipöytää. Ja niitä, jotka paneutuvat sukututkimuksen saloihin uusin menetelmin. Ja sitten on puolisoita, jotka kannustavat. Joku keittää palaverille kahvit.

Mielelläni mainitsisin joitain nimiä, mutta pelkään, että unohtaisin jonkun yhtä lailla kortensa kantaneen. Toivon, että yksi ja toinen tunnistaa itsensä tai läheisensä. Vielä kannattaa kehua seuran jäsenistön tapaa ylläpitää leppoisaa tunnelmaa kokouksissa ja retkeilyillä. ”Tämä on niin kiva matka, kun kukaan ei marise”, kuulin taannoin Pietarista palatessa.

Palataan teemaan yhteiskunnalliset trendit ja yksittäiset henkilöt: Vuonna 2000 Väänästen sukuseura huomasi yhtäkkiä olevansa aika vauras. Se oli sekä yksittäisten seuratoimijoiden että Suomen yhteiskunnallisten olojen seurausta. Sihteeri ja esimies olivat 1980 huomanneet Nokian osakeannin ja sijoittaneet seuran testamenttivaroja siihen. Nokian nousu merkitsi myös Väänästen sukuseuran nousua.

Nyt oli sekä innostavaa että haastavaa olla sukuseuran hallituksessa. Alkoi olla varaa järjestää maksuttomia sukukokouksia ja jakaa opiskelijastipendejä. Toisaalta jännitti: kestäkö Nokia vai pitääkö sijoituksia hajauttaa? Hallitus teki viisaita päätöksiä eikä seuran talous romahtanut, vaikka Nokia romahti. Väänästen sukuseura ei painunut lamaan.

Ehkä uskallan mainita Kallen lisäksi vielä toisen nykynimen pelkäämättä, että sivuuttaisin jonkun yhtä ansioituneen. Siitä pitäen, kun sukukokous Muuruvedellä 2005 valitsi esimieheksi Pentti Väänäsen, on seura elänyt erityisen vahvaa aikaa. On ohjelmalliset kokoukset ja juhlat, on ollut kiinnostavia matkoja, on julkaistu useampia sukukirjoja ja Väänästen sukupuun ilmestyy vuosittain.

Jotenkin hyvin rohkaisevaa on se, että 70 vuoden takainen epäonnistuminen sittenkin kääntyi voitoksi. Hyvin alkanut lehden julkaiseminen, kuten muistamme, keskeytyi nolosti. Näyttäisi siltä, että sodan päättymisen

jälkeisessä innostuksessa kerta kaikkiaan yliarvioitiin omat mahdollisuudet. Ja sittenkin, juuri Väänästen sukupuun komean kansihonkansa kera on sitonut seuraa hiljaisempina ja aktiivisempina aikoina. Se oli varmasti eräänlainen ponnahduslauta uuteen alkuun 1964 ja uusia numeroita ilmestyi vuodesta 1968 lähtien. Vuodesta 2006 lehti on selkein ja kaikille kuuluva jäsenetu.

Mikä sitten on ollut kaikkina näinä kahdeksana vuosikymmenenä Väänästen sukuseuran merkitys?

Seura syntyi antamaan ikään kuin suvun taustatukea varsinkin niille, jotka olivat siirtyneet talonpoikaisista oloista herraskaisempaan maailmaan. Kun seuran historiikkia tehdessäni selasin 1940-luvun Sukupuun tilaajaluetteloja, huomasin esimerkiksi yhden kotiapulaisen. Voin kuvitella, kuinka tällainen lehti rohkaisi maalaistyttöä ties kuinka sukuylpeässä palvelusperheessä. Varmaankin samaan tapaan, kuin sukutaustan tutkiminen saattoi rohkaista Ilmari Väänästä yläluokkaisissa diplomaattipiireissä.

Vaikka sukuseura alkuaikoinaan merkitsi arvontaa tavalliselle talonpoikaiselle kansalle, se tapahtui lähinnä kiinnittämällä huomiota

ansioituneimpiin ja koulutettuihin sukulaisiin ja isoihin Väänäs-taloihin. Tutkimuksia ja artikkeleita kirjoittivat suvun oppineet jäsenet. Sittenkin sukututkimuksesta ja kirjoittamisesta on tullut mahdollinen harrastus kaikille tosissaan kiinnostuneille ja huomiota saavat ihan tavalliset, jopa köyhyydessä eläneet Väänäs-kansalaiset. Sykähdyttävimpiä kirjoituksia Väänästen sukupuussa ovatkin kertomukset ja muistelmat sukulaisista, jotka ovat eläneet hyvinkin tavanomaisissa tai jopa niukoissa puitteissa, mutta kauniisti täyttäneet paikkansa maailmassa. Ja ehkä olemme joistain teksteistä oppineet ymmärrystä myös niitä kohtaan, joiden vaellus ei olekaan muodostunut esimerkilliseksi.

Perustamisvaiheessa sukuseuran päämääräksi kirjattiin, että tehdesään tunnetuiksi entisten sukulaisten vaiheita seura toimii tukena nykyisten elämänkohtaloille.

Kun Väänästen asuinsijat ovat laajenneet ympäri Suomen, en loppulauseeksi lainaakaan mitään savolaisista, en pohjoiskarjalaista enkä Oulun puolella suosittua lausahdusta, vaan tamperelaisen: Edelleen tuosta ”tukea elämänkohtaloille” -tehtävästä voi todeta, että ”Kyä näin o!”

Kaet toisistaan niin ne tykkee – Sukuseura kokoontuu yhteen

TUULA VÄÄNÄNEN - UUSI HALLITUKSEN JÄSEN OULUSTA

Teksti: Tuula Anttila
Kuva: Pentti Väänänen

Olen Tuula Anttila o.s Väänänen, 65-vuotias oululainen aviovai-
mo, viiden lapsen äiti ja neljän
lapsen mummo.

Nuoruusvuodet kuluivat Ruotsissa
tekstiilitehtaan työntekijänä. Mukaan
tarttui ruotsin kieli, josta onkin ollut
hyötyä työssäni.

Olen intohimoinen lukija, luen
romaneja, dekkareita, elämäkerto-
ja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
Sudokuja ja ristikoita ratkon myös.
Sauvakävelyä harrastan melkein joka
päivä. Käsitöitäkin teen jonkin verran.
Vesijuoksua ja -jumppaa säännöllisen
epäsäännöllisesti.

Mielenkiinnolla odotan tulevaa
tehtävää sukuseuran hallituksessa.

Kaet toisistaan niin ne tykkee – Sukuseura kokoontuu yhteen

VÄÄNÄSTEN SUKUSEURA RY 80 VUOTTA

Teksti: Pentti Väänänen
Kuvat: Pentti Väänänen, Heikki Aaltonen, Anne Rantonen

Sukuseuran 80-vuotisjuhlaa vie-
tettiin 11.11.2017 Katajanokan
Kasinolla, jossa kymmenen
vuotta sitten juhlittiin seuran 70-
vuotistaivalta ja edellisen kerran pi-
dettiin vuosikokous vuonna 1993.

Satapäinen juhlaväki kokoontui
Kasinolle Eero Forsténin soittaessa
selloa. Esimiehen tervetulotoivotuk-
sen jälkeen esiintyivät laulajattaret
Leena Väänänen ja Eeva Tiisala säes-
täjänään Petri Rautio.

Riitta Mäkisen mielenkiintoisen
sukuseuran historiakatsauksen ja
ruokailun jälkeen Turun yliopiston

rehtori Kalervo Väänänen piti
juhlalpuheen.

Sukuseurojen Keskusliiton terveh-
dyksen toi Irina Baehr-Alexadrows-
ky. Keskusliiton kultaiset ansiomitalit
luovutettiin Eeva-Riitta Piispaselle ja
Martti Väänäselle. Heikki Väänänen
saa mitalinsa myöhemmin.

Juankoskelaisyyntyinen Hanne
Lappalainen soitti huilua Olli Mikko-
sen säestyksellä. Kunniajäsen Pertti
Väänäselle luovutettiin sukuseuran
sukututkijastipendi.

Illan pääohjelmana oli seurustelu ja
yhdessäolo hyvässä seurassa.

Väänästen Sukuseura 80 vuotta

11. marraskuuta 2017 klo 18.00, Katajanokan Kasino

Taustamusiikkia

Eero Forstén, sello

Tervetuloa

Esimies Pentti Väänänen

Musiikkia

Leena Väänänen ja Eeva Tiisala, säestää Petri Rautio

Sukuseura 80 vuotta

Riitta Mäkinen

Ruokailu

Juhlapuhe

Turun yliopiston rehtori Kalervo Väänänen

Tervehdykset

Sukuseurojen Keskusliitto, Irina Baehr-Alexandrowsky

Jälkiruoka

Musiikkia

Hanne Lappalainen, huilu, säestää Olli Mikkonen

Muistamiset

Esimies Pentti Väänänen

Vapaa sana

<i>Menu</i>
<i>Alkuruokia</i>
<i>Artisokka-oliivisalaattia</i>
<i>Punajuuria ja vuohenjuustoa</i>
<i>Graavattua lohia ja hovimestarinkastiketta</i>
<i>Sillejä ja silakkoita</i>
<i>Maalaispateeta ja punasipulihilloketta</i>
<i>Karitsarilletteä ja rakuunakastiketta</i>
<i>Keitettyä perunaa ja tilli-voisulaa</i>
<i>Leipävalikoima</i>
<i>Pääruoka</i>
<i>Paistettua nieriää, sitruunalla maustettua</i>
<i>perunaa ja tummaa fenkolikastiketta</i>
<i>Jälkiruoka</i>
<i>Mustalla teellä maustettua</i>
<i>vadelmamoussekakkua</i>

80 vuotta Väänästen kokouksia ja juhlia

Tiivistelmä katsauksesta juhlaillallisella

Sukuseuran perustamiskokous syksyllä 1937 oli pelkkä kokous, mutta kevään 1938 vuosikokouksen kahvipöydässä tarjoiltiin jo seitsemää sorttia; sitä hyvää rauhan aikaa! Väänäs-trio musisoi. Siitä pitäen on löytynyt kiitettävästi hyviä musiikin harrastajia omasta tai lähipiiristä.

Sukukokouksessa ja -juhlassa 1939 Kuopiossa ja Haapalahdessa oli 200 osallistujaa. Kolme silloisista lapsista oli mukana vielä 72 vuotta myöhemmin, Kuopion kokouksessa 2011.

Sodan ajaksi seura hiljeni, mutta vuosikokoukseen 1945 kokoontui 60 jäsentä ja savolaisjuhlaan 270 henkeä! Nähtiin Kiven Kihlaus, ohjaajana ja pääroolissa Emma Väänänen. Esiintyi toinenkin lavakuuluisuus, Kullervo Kalske.

Kesällä 1945 kokoontui 150 henkeä Kuopiossa ja Pöljällä. Erikoisuuksia oli kävely pitkin ratapenkkaa pysäkiltä Lassilan taloon, tietokilpailu sukuhaarojen kesken sekä uintimahdollisuus. – Uinti ja ainutlaatuinen savusauna-elämys on koettu myös Yli-Kiimingin Alavuotolla 2002.

Vilkas aika päättyi 10-vuotisjuhlaan 1947. Myöhemmät tilaisuudet olivat pienempiä, mutta monet ikimuis-toisia. Pöljällä 1981 esiintyi seitsemän eri kokoonpanoa tai solistia. Myös seuran 50-vuotisjuhlassa Runnilla oli

runsas ohjelma ja vielä “karkeloa”, kuten 1939. 2000-luvulla on oman ohjelman lisäksi voitu tarjota retket, teatteriesityksiä ja lounaat taas isoille joukoille.

Syömisistä pitää ainakin mainita kalakukko. Sitä nautittiin 1938, höys-teenä Kalle Väänäsen Kalakukko-runo. Kukkoja syötiin savolaisjuhlassa 1945 ja seuran elvytyskokouksessa Murtolahdessa 1964. Rantakala ui tarjoiluun Runnilla sekä Haapalahdessa 1996, mutta kukkoakin syötiin. Alusta asti on nautittu myös ravintolaherkkuja.

On säilyneitä, unohtuneita ja palanneita kokous- ja juhlatapoja. Unohtuneisiin kuuluu pakina edellisestä kokouksesta. Paluun ovat tehneet “heijastuskuvat”, apu-neuvo sukutaulujen esittelyyn. Väänästen sukupuu ilmestyy säännöllisesti, kuten alun tarkoitus oli. Sukuhistorian tavoite on jo konkretisoitunut ja hankkeet jatkuvat. Ihan uutta ovat olleet sukuseuran ulkomaanmatkat.

Pidetään huolta, että 2037 vietetään satavuotisjuhlaa entisin ja uus-in tavoin. Ja tämän tilaisuuden lapset, viekää terveisiä sukutapaamiseen 2079!

Riitta Mäkinen

Eero Forstén, Hanne Lappalainen ja Olli Mikkonen

Irina Baehr-Alexadrowsky toi Sukuseurojen Keskusliiton tervehdyksen

Heikki Väänänen, Markus Rantonen, Rasmus Rantonen, Ida Schroderus, Asta Väänänen ja Simo Günther

Juhlapuhe Väänästen sukuseuran 80-vuotisjuhlassa

Katajanokan Kasinolla 11.11.2017

Arvoisat kunniajäsenet, sukuseuran esimies, hyvät Väänäs-sukuiset, hyvät juhlavieraat.

Jokaiselle ihmiselle on tärkeää tuntea kuuluvansa johonkin yhteisöön. Ihmislajin kehityksen aikana yhteisöllisyyden muodot ovat vaihdelleet, mutta geneettinen sukulaisuus on aina ollut ihmisyhteisössä keskeinen yhteen sitova voima. Niin on ollut hyvässä kuin aika usein pahassakin.

Geneettinen yhteenkuuluvuus on nähtävissä kaikissa kulttuureissa ja onkin ilmeistä, että se on ihmiselle niin voimakas biologinen lajiominaisuus, että se pääsääntöisesti voittaa kulttuuriset sidonnaisuudet. Eri uskonnoissa on samoin monia, eri tavoin geneettistä sukulaisuutta korostavia piirteitä, lähtien kristinuskon kymmenestä käskystä.

Suomalaisessa yhteiskunnassa sukulaisuuden merkitys on viimeisen vuosisadan aikana menettänyt käytännöllistä merkitystään. Ja hyvä niin. Demokraattisen yhteiskuntajärjestelmän, joka kunnioittaa yksilön oikeuksia ja velvollisuuksia, ei pidä perustua liiaksi sukulaisuuden tuomiin etuoikeuksiin. Kuitenkin vanha sanonta siitä, että veri on vettä sakeampaa, pitää edelleen hyvin paikkansa.

Sukuseuratoiminta on mielestäni

hienostunut ilmaisu tästä.

Sukuseuratoiminnalle on nähtävissä useita eri funktioita. Kiinnostus omaan ja suvun historiaan on verraton tapa ymmärtää oman lähiyhteisön historiaa ja siinä tapahtuneita muutoksia. Se on myös verraton tapa ymmärtää oman yhteiskunnan menneisyyttä ja menneisyydessä tapahtuneiden yhteiskunnallisten muutosten syitä ja seurauksia. Uskon, että monet historian käänneet ja erityisesti yhteiskunnalliset muutokset tulevat paljon elävämmiksi ja paremmin ymmärrettäviksi, kun tarkastelemme niitä oman sukumme historian valossa ja sen antamin esimerkein. Muistaen kuitenkin sen kultaisen ohjeen, että kunkin aikakauden ja sukupolven tekoja ja sanoja tulee tarkastella heidän oman aikansa lähtökohdista. Ei sitä vanhemmista eikä sitä nuoremmista lähtökohdista.

Hyvät Väänäs-sukuiset, olen tätä tilaisuutta varten yrittänyt muodostaa itselleni kokonaiskuvaa siitä, minkälaista joukkoa me tämän suvun jäsenet oikeastaan olemme ja olemme olleet. Vaikka pidänkin itseäni tiedemiehenä, nämä johtopäätökset eivät millään muotoa perustu tieteellisiin tutkimuksiin, vaan ovat täysin ns. ”minusta tuntuu” -menetelmällä tuotettuja.

Ne perustuvat pääosin omiin subjektiivisiin tulkintoihini sukuseuramme tuottamasta kirjallisesta materiaalista viimeisen 80 vuoden ajalta. Ne ovat siis tulkintaa muiden tulkinnoista. En ole ollut tilaisuudessa perehtyä alkuperäisiin aineistoihin.

Lisäksi tarkastelen yhtä parikymmentä vuotta vanhempaa tietolähdettä, joka on itseäni lähellä ja johon palaan hetken kuluttua.

Selvää on, että esivanhempamme edustivat pääosin savolaista tai tarkemmin sanoen pohjoissavolaista talonpoikaissäätä.

Eri sukuhaarojen sukupuita ja asuinpaikkoja ajan suhteen vertailtaessa lienee oikein väittää, että suonissamme virtaa, ainakin kohtuullisesti, uudisasukkaan ja rajaseudun raivaajan verta. Aivan selvää on, että esi-isienne kynsien alla on ollut runsaasti kaskimaan tuhkaa ja pellon multaa. Ja multaa löytyy monen suvun jäsenen kynsien alta edelleen, kaskimaan tuhkaa vähemmän. Luulen, että monen täällä olevan Väänäs-sukuisen ei tarvitse mennä kovinkaan kauas sukupuussa, niin sieltä löytyy sidos maahan ja metsään.

Toinen johtopäätös, jonka rohkenen teistä tehdä, on se, että olette yritteliästä väkeä. Jälleen ilman mitään tilastollista analyysiä uskon, että eri alojen yrittäjiä on suvussamme ollut varsin tiuhaan riippumatta tarkasteltavasta vuosisadasta.

Kolmas johtopäätös, johon olen tämän pintapuolisen analyysini kautta

Kalervo Väänänen

päätynyt, on seuraavanlainen: Suvulamme on ollut merkittävä pyrkimys kohottaa, niin omaa sivistystään, kuin huolehtia yleisemmin kansakunnan henkisestä tilasta. Tästä löytyy varhaisemmilta ajoilta useita hyviä esimerkkejä, muun muassa valtiopäivämies Pietari Väänänen runsaan parin sadan vuoden takaa.

Hyvät kuulijat, nyt minulla on ilo osoittaa teille, että ainakin pari kolme sukupolvea taaksepäin monet isovanhemmistamme halusivat todella konkreettisesti edistää suomalaisen sivistyksen ja opin nousua uudelle tasolle ja nimenomaan suomalaisuutta korostaen.

Viikko sitten vietimme Turun Suomalaisen Yliopistoseuran satavuotisjuhlaa. Seura perustettiin virallisesti lähes päivälleen 20 vuotta ennen sukuseuramme perustamista, siis kuukausi ennen Suomen itsenäisyysjulistusta. Turun Suomalaisen Yliopistoseuran tavoitteena oli perustaa maahamme ensimmäinen suomenkielinen yliopisto. Perustamiseen ei pyydetty rahaa valtiolta vaan perustamispääoma kerättiin ympäri Suomea toteutetulla

talosta taloon tapahtuneella varojen keräyksellä.

Lahjoittajia oli 22040 ja kokoon saatiin huikea summa, jonka turvin yliopisto perustettiin ja alkuvuodet kokonaisuudessaan rahoitettiin. Nyt ymmärrätte miksi Turun yliopiston motto edelleen on ”Vapaan kansan lahja vapaalle tieteelle”.

Olen analysoinut hieman tuota 22040 lahjoittajien joukkoa, niin ammattiryhmittäin, paikkakunnittain kuin sukunimen perusteella.

Ilokseni huomasin, että Pohjois-Savon ja Kuopion seudulta oli varsin runsaasti osallistuttu keräykseen. Väkilukuun suhteutettuna osallistuttiin paljon tiuhempaan kuin monilla vastaavilla seutukunnilla. Erityisesti minua ilahdutti huomata, että isäni synnyinpitäjästä eli Maaningalta oli osallistuttu keräykseen erityisen ahkerasti pitäjän kokoa ajatellen. Lopuksi on todettava, että sukunimi Väänänen löytyi lahjoittajien joukosta 36 kertaa.

Ajatelkaa, pohjoissavolaiset talonpojat tukemassa maan toiselle puolelle perustettavaa yliopistoa omiin

ansioihin nähden varsin merkittävillä panoksilla. Omilta Kuopion vuosiltani tiedän myös sen, että sadan vuoden takainen Turun yliopiston perustaminen ei jäänyt viimeiseksi Väänäs-sukuisten tuen ilmaisuksi yliopistoille vaan joukossamme istuu myös tämän päivän suurlahjoittajia.

Tämä ja moni seikka sukuseuran historiasta tukee käsitystäni siitä, että Väänäs-sukuiset ovat olleet ja ovat edelleen väkeä, joille suomalaisen opin ja sivistyksen kehittäminen on ollut sydämenasia.

Hyvät kuulijat, edellä sanotun perusteella päättelisin, että edessäni istuu savolaisen talonpoikaissuvun jälkeläisiä, joiden vanhemmat, isovanhemmat ja esivanhemmat ovat olleet

yritteliästä ja sivistykseen taipuvaista väkeä.

Hyvät Väänäs-sukuiset, erityisesti te nuoremmat, tuntekaamme nyt oma velvollisuutemme ja astelkaamme samoja yritteliäisyyden, sivistyksen ja yhteisen vastuun polkuja kuin esivanhempamme ovat vuosisatojen ajan tehneet.

Nostakaamme malja 80-vuotiaalle sukuseurallemme ja 100-vuotiaalle Suomelle ja kaikille niille, joita saamme kiittää vapaasta ja itsenäisestä Isänmaastamme.

Kalervo Väänänen
Turun yliopiston rehtori
Väänästen sukuseuran
hallituksen jäsen

Olli Mikkonen ja Hanne Lappalainen

Keskusliiton kultaiset ansiomitalit luovutettiin
Eeva-Riitta Piispaselle ja Martti Väänäselle

Kunniajäsen Pertti Väänäselle luovutettiin sukuseuran sukututkijastipendi

Martti Väänänen ja Pentti Väänänen

Posti Green

KUTSU SUKUSEURAN VUOSIKOKOUKSEEN 24.3.2018 TUUSULAAN

Väänästen Sukuseura ry:n vuosikokous pidetään lauantaina 24.3.2018 klo 13.00 Tuusulassa, Krapihovissa, osoite Rantatie 2. Ilmoittautuminen ja kahvit klo 9.30 alkaen. Tutustuminen Ainolaan ja Lottamuseoon klo 10.00–12.00. Lounas klo 12.00. Vuosikokous alkaa klo 13.00 ja sen jälkeen kerrotaan sukututkimuksen tilanteesta. Lopuksi tarjolla on kahvit noin klo 15.00.

Vuosikokouksessa käsitellään sukuseuran sääntöjen 6 §:n asiat. Vuosikokouksen käsiteltäväksi tarkoitetut asiat on jätettävä kirjallisesti esimiehelle tai hallitukselle 9.3.2018 mennessä.

Kokouksen yhteydessä on myytävänä sukuseuran rinta- ja korvakoruja, solmioneuloja, sukuviirejä ja sukukirjoja.

Osallistumisesta vuosikokoukseen ja kuljetustarpeesta Keravan rautatieasemalta pyydetään ilmoittamaan 1.3. mennessä Pentti Väänäselle, puh 040 721 7605 tai sähköpostilla: **pentti.vaananen@suomi24.fi**. Kaikki Väänäs-sukuiset ovat tervetulleita vuosikokoukseen.

Tervetuloa Tuusulan kulttuurimaisemaan

Hallitus

SUKUSEURAN HALLITUS TIEDOTTAA

Sukuseura tukee Väänäs-sukuisia opiskelijoita stipendein. Vuodenlopussa jaettavien stipendien säännöt ja hakuohjeet löytyvät verkkosivuilta. Stipendien hakuohjeet ilmoitetaan keväällä jäsenkirjeessä ja seuran www-sivuilla. Hakuaika päättyy lokakuun lopussa.

Ilmoita sähköpostiosoitteesi sukuseuralle, jolloin saat jäsenkirjeen ja jäsenmaksulaskun sähköpostilla. Näin sukuseura säästää rahaa ja aikaa. (Jäsenkirjeestä tietokoneesi saattaa herjata, että viesti ei välttämättä ole Väänästen Sukuseuralta. Se on aiheeton varoitus.) Muista ilmoittaa myös osoitteen muutoksista, jotta jätät ilman Sukupuu-lehteä.

Ajankohtaisia asioita valokuvien kera löydät sukuseuran verkkosivuilta: www.vaanastensukuseura.fi. Sukuseuraan voi myös liittyä verkon kautta tai ilmoittamalla yhteystiedot sihteerille.

Sukuseurojen Keskusliitosta voi tilata keskusliiton julkaisemaa Sukuviesti-lehteä. Sen voi tilata myös digi-lehtenä. <http://kirjasto.kuopio.fi/contact/library?libraryId=114656> Sukuseurojen Keskusliitto 09 4369 9450 ja sähköposti-osoite **toimisto@suvut.fi**.

Vanhat Väänästen sukupuu -julkaisut on luetavissa seuran kotisivuilla ja niitä sekä sukuseuran historiikkia voi tilata esimieheltä puh. 040 721 7605.